

ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΙ ΤΟΥΣ ΦΥΛΑΤΕ ΚΑΙ ΤΙ ΤΑΣ ΦΥΛΑΤΕ ;

Σ' ΑΓΑΠΩ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΚΑΛΩΝΟΝ ΕΙΣ ΤΑ ΟΛΥΜΠΙΑ

Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΑΠΑ

Η ΑΝΑΡΕΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΗΓΟΝ ΒΟΛΣΛΕΥ

Η ΝΕΑ ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΟΥ ΚΗΛΕΥ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΟΣΦΙΛΗ ΜΝΗΜΗΝ ΣΟΥ

ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΙ ΤΟΥΣ ΦΥΛΑΤΕ

ΚΑΙ ΤΙ ΤΑΣ ΦΥΛΑΤΕ ;

(ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΚ. ΕΠΙΣΤΟΛΟΓΡΑΦΟΥΣ)

Ἀνέγνωσα μεθ' ὑπομονῆς, ἐνίοτε μετὰ μεγάλης συγκινήσεως, πάντοτε δὲ μετὰ πολλῆς προσοχῆς, τὸ πλῆθος τῶν ἐπιστολῶν, ἃς προεκάλεσεν ἐν τῇ πολιτικῇ « Ἀκροπόλει » τὸ πρὸ δύο φυλλαδίων δημοσιευθὲν πτωχόν μου ἄρθρον. Σπανίως τὸσφ μικρὸν σύντομον ἔφερε τὸσφ μεγάλην βροχήν.

Νὰ σὰς εἰπῶ τὴν ἀμαρτίαν μου, κύριοι ἐπιστολογράφοι ;
Μοὶ ἐφάνη, ὅτι εἰς τὸ ζήτημα, ὅπερ ἐτέθη ὑπὸ τοῦ ταπεινοῦ ὑποφαινόμενου, δὲν ἐκάματε οὔτε ἓν ῥῆμα ὑπέρ. Πολλοὶ ζήτησατε νὰ τὸ παραμερίσητε, ἄλλοι νὰ τὸ ὑπερφλαγγίσσητε, ἄλλοι νὰ τὸ ἀπορριψήσητε, πλὴν αὐτὸ ἔμεινεν εἰς τὸν τόπον του, ἀκέραιον, ἀπειρηκτικόν, ὡς μίμ μεγάλην ἔχουσαν νὰ προσερχθῇ, ταπεινὰ ταπεινὰ, ἀνγνωρίζουσαν τὴν ὑπερβίαν της, αἱ πλείσταί ὅμως, αἱ ὑπὸ τῆς ἐκείνου ὅτι δὲ, βλέπουσι δῆθεν, ἐξακούσθησαν καὶ ἀποδογινώσκονται.

Θὰ δημοσιευθῶν ἄλλαι τῶσαι ἐπιστολαί, θὰ ἀνα-

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

πτυχοῦν ἰσάριθμοι γνῶμαι, θὰ ἐπαναληφθῶν τὰ αὐτὰ περίπου ἐπιχειρήματα, θὰ ἐπιχειρηθῶν ἐκστρατεῖαι ἐπὶ ἐκστρατειῶν, ἐπιθέσεις καὶ διαξιφισμοὶ καὶ κομπουριάσματα, τὸ φάντασμα θὰ μείνῃ φάντασμα, ἐπαναλαμβάνον με σατανικὴν φωνήν, τὸ αὐτὸ ἐρώτημα :

— Τί τῆς φυλάτε ; Τί τῆς φυλάτε ;

Καὶ πρῶτον σὰς βεβαιούμεν τοῦτο, καὶ δὲν πεστεύομεν κανεὶς — οὔτε ἀνὴρ, οὔτε γυνή — νὰ θελήσῃ νὰ τὸ διαμφισβητήσῃ.

Ἐὰν ὑποθέσωμεν πρὸς στιγμήν, ὅτι ἔλειπεν ἡ ὑφισταμένη κοινωνικὴ ἱεραρχία, ὅτι δὲν ὑπῆρχε κράτος γονέων ἐπὶ τῶν τέκνων των, ἐπιρροὴ πρεσβυτέρων ἐπὶ νεωτέρων ἀδελφῶν, ἡ ἀρρένων ἀδελφῶν ἐπὶ θηλέων, ἐὰν δὲν ὑφίστατο ἡ ἐπικρατοῦσα ἠθικὴ ὡς πρὸς τὰ ζητήματα τῶν ἐρωτικῶν σχέσεων, ἐὰν ἔλειπον ἡ καθιέρωσις, ἡ εὐλογία, αἱ διατυπώσεις τοῦ γάμου, ἐὰν αἱ ἐρωτικαὶ σχέσεις, ἀποτέλεσμα τῶν ὁπῶν εἶνε ἡ τεκνογονία, ἦσαν τὸσφ ἐλεύθεραι, ὡς καὶ αἱ κοινωνικαὶ σχέσεις, ἐὰν ἡ συναλλαγὴ δύο ἐπιδερμίδων ἐγένετο τὸσφ εὐκολα ὅσων ἡ ἀνταλλαγὴ μιᾶς καλημέρας, σὰς ἐρωτῶμεν : θὰ ὑπῆρχε κόρη ἄγαμος μετὰ τὸ 16ον ἔτος, θὰ ὑπῆρχε νέος ἄγαμος μετὰ τὴν εἰσοδὸν αὐτοῦ εἰς τὴν ἐφηβείαν ; Οὐδεμία Κυρία, πιστεύομεν, οὐδεὶς δὲ βεβασιότατος Κύριος, δύναται εἰς τὸ ἐρώτημά μας νὰ ἀπαντήσῃ : ναί, θὰ ὑπῆρχεν. Οἱ περὶ ἡλικίας ἐμολούντες καὶ ἀποφαινόμενοι, ὅτι μόνον κατὰ τὸ εἰκοστόν, ἢ τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος ἡ κόρη εἶνε γυνή καὶ τότε μόνον ὀφείλει φανὸν λαβοῦσα εἰς χεῖρας ἢ τηλεσκόπιον νὰ ἀνκαλύψῃ τὸν ἐκλεκτόν της, δὲν ἔχουν ἀναγνώσει δυστυχῶς φυσιολογίαν, ἐὰν εἶνε ἄνδρες, ἐὰν δὲ γυναῖκες, τί νὰ εἴπωμεν εἰς αὐτάς ; ἃς περιορισθῶμεν νὰ ταῖς ὑπενθυμίσωμεν, ὅτι δὲν ἔχουν ἀναγνώσει... ἐαυτάς.

Ὅταν λοιπὸν ἡ ἀνωτέρω βεβαιώσις εἶνε ἀντιγεγραμμένη ἐκ αὐτῆς τῆς φύσεως, δὲν ἐννοεῖται, ὅτι διὰ νὰ μόνον ἄγαμοὶ τῶσαι πολλαὶ κόραι, διὰ νὰ ὑπανδρεύονται ἀφ' οὗ διεέλθωσι βάσανα μοναχῆς, αἱ μὲν δεκαετίαν, αἱ δὲ δεκαπενταετίαν, ἐνῶ ἂν ἦσαν ἐλεύθεραι, καθ' ὅσον αὐτὸ τὸ χρονικὸν διάστημα, ἀντὶ τῶν νευρικῶν κρίσεων, ἀντὶ τῶν μελαγχολιῶν, ἀντὶ τῶν σπασμῶν, ἀντὶ τοῦ φυσιολογικοῦ μαρτυρίου, θὰ εἶχον γύρω τὸν αὐτὸ ἢ δέκα ἀγγελουδία. εὐφροσύνη, εὐμορφά, εὐχέλεια, εὐχαρῆ, τοῦτο σημα-

ΦΥΛΛΟΝ 36

μέσῳ τῆς κριτικῆς διὰ τοὺς νέους, οἱ γάμοι ἀναβάλλονται διὰ νὰ τελεσθοῦν μεταξύ ἐξηνητημένων, ἀφοῦ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ τελεσθοῦν μεταξύ μὴ ἐξηνητημένων.

Ἀλλὰ μεταξύ νέων καὶ νεανίδων, οἱ μᾶλλον δεσμευόμενοι εἶνε αἱ τελευταῖαι αὗται. Ὁ γονεὺς — ὅχι βέβαια ἐξ ἐθελοκαλίας, ἀλλ' ἐκ προλήψεως, ἀλλ' ἐκ τυρώσεως, ἀλλ' ἐξ ἀγνοίας — νομίζει, ὅτι καλλίτερον νὰ κάθεται ἡ κόρη του, παρὰ νὰ συνάψῃ κακὸν τινα γάμον.

Καὶ πρῶτον μὲν σὺς λέγομεν, ὅτι αἱ περὶ τῶν γάμων προβλέψεις κατὰ τὰ ἐννέα δέκατα εἶνε ἐσφαλμέναι. Ὁ ὑπὸ εὐτυχεστέρους οἰωνοὺς γάμος πολλάκις ἐνανάγησεν ἐλεεινὸν ναυάγιον. Καὶ τὰ νάπαλιν. Ἐπειτα δὲ νομίζομεν, ὅτι προτιμώτερος κακὸς γάμος ἀπὸ τὴν ἀγαμίαν κόρη.

Ὁ ἀτυχέστερος τῶν γάμων θὰ χρυσωθῇ ὑπὸ μιᾶς ἡλιακῆς ακτίνος, θὰ κοσμηθῇ ὑπὸ ἐνὸς πετάλου ῥόδου, θὰ εὐωδίσῃ ἀπὸ ἐν μύριον ἀρώματος, θὰ ῥοδίῃ ἀπὸ μίαν χαρυγὴν μειδιάματος. Ἀλλ' ἡ ἀγαμία εἶνε τάφος ἀνοιχτός, τάφος σκοτεινός, ἐντός τοῦ ὁποίου ζωντανὴ θάπτεται ἡ νέα. Ἀπὸ τὸν ἀτυχῆ γάμον μπορεῖ νὰ βλαστήσῃ προνομιοῦχος τις ὑπαρξίς. Μπορεῖ νὰ θυσιασθῇ ἡ μήτηρ· ἀλλ' ἡ θυσία δύναται νὰ δώσῃ ὑπαρξίν εἰς μίαν εὐροδὸν ἀνατολήν. Ἡ ἀγαμία θυσιάζει τὴν νέαν οὐχὶ μόνον ἀνευ οὐδενὸς ἀγαθοῦ ἀποτελέσματος, ἀλλ' ἐπὶ ζημίᾳ τῆς κοινωνίας. Ζημίᾳ ὕλικῇ, διότι μία οικονομολογικὴ ἀρχὴ λέγει ὅτι ἡ παραγωγὴ αὐξάνει ὡς τὸ τετράγωνον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐργατῶν, διὰ τὴν ἑλλάδα δὲ ἔχει σπαρταριστὴν σημασίαν ἡ οἰκονομολογικὴ αὕτη ἀρχή. Ζημίᾳ ἡθικῇ, διότι αἱ ἀγαμοὶ συντελοῦσι κυρίως εἰς τὰ ἐλαφρά ἤθη ὡς ἐκ τοῦ ἀπελπισμοῦ εἰς τὸν ὁποῖον περιάγονται.

Ἐφ' ὅσον ὁ νέος νομίζει, ὅτι ἐκ τοῦ γάμου πρέπει νὰ ἀντλήσῃ περιουσίαν καὶ ὅχι ὀρεξίν πρὸς ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον ἡ νέα νομίζει, ὅτι διὰ τοῦ γάμου πρέπει ἀπὸ ἀστὴ νὰ γίνῃ βασιλοπούλα, καὶ ἀντὶ νὰ γίνῃ ἐργάτις, ἀντὶ νὰ γίνῃ σύζυγος, ἀντὶ νὰ γίνῃ μήτηρ, πρέπει ν' ἀνοίξῃ σαλόνι καὶ νὰ δέχεται ἐκεῖνας, αἱ ὁποῖαι θὰ τῆς γεννοῦν τὸν φθόνον, ἐκείνους οἱ ὁποῖοι θὰ τῆς ἀπειλοῦν τὴν τιμὴν. ὁ γάμος ἀπὸ ἑτοῦς εἰς ἑτοῦς θὰ παρουσιάζῃ ὅλας τὰς δυσκολίας ταξιδίου εἰς τὸν Βόρειον Πόλον.

Ἀλλὰ θὰ εἰπῇτε οἱ γονεῖς τῶν παρθένων:

— Ὑπάρχουν τοιοῦτοι γαμβροί, οἱ ὁποῖοι τοιαύτας ἔχουν ἀξιώσεις. Καὶ μὲ τὰ ἄρθρα σας ἐσεῖς δὲν θὰ τοὺς βγάλητε ἐκ τοῦ μέσου.

Σὺς ἀπαντῶμεν:

— Ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι. οὔτινες δὲν ἔχουν τοιαύτας ἀξιώσεις· προτιμῶντες αὐτοὺς τοὺς ἄλλους. Σύστασις τοῦ γαμβροῦ δὲν εἶνε οὔτε τὸ δίπλωμα, οὔτε τὸ γαλόνι, οὔτε ὁ μονύελος, οὔτε τὸ Βασιλικὸν διάταγμα τοῦ διορισμοῦ. Ἡθικὴ εὐρωστία,

ἀρτίος νοῦς, ἰδοὺ τὰ συστατικὰ τοῦ γαμβροῦ. Τοιοῦτους δύνασθε νὰ εὑρῇτε ὅσους θέλετε.

Ἀλλὰ θὰ εἰπῇτε οἱ γονεῖς τῶν νέων:

— Αἱ ὑποψήφιοι ὡφαι εἶνε τέτοιοι, καὶ τὰ ἄρθρα σας βεβαίως δὲν θὰ τὰς μεταβάλλουν.

Θὰ ἀπαντήσωμεν καὶ εἰς σὰς:

— Ἐὰν ὑπάρχουν ὡφαι ἀεροθάμνες, ἐλαφρόμυαλοι, κουκλογυναῖκες, δαντελόπλαστοι, ὑπάρχουν καὶ ἄλλα λαμπρὰ νοικοκυροκρίτσα, κοκκινομάγουλα, νεραϊδόμορφα, δροσοκαμωμένα, σοβαρά, θεωροῦντα εὐτυχίαν τῶν νὰ καταστήσουν εὐτυχῇ τὸν ἄνδρα τοὺς, εὐτυχῇ τὰ παιδιὰ τοὺς!

Τίποτε ἄλλο δὲν χρειάζεται εἰμὴ νὰ ριθθοῦν τὰ μεσότοιχα. Καὶ νὰ κηρυχθῇ πόλεμος ἐναντίον τῶν ἀνευ περιουσίας προικοθηρῶν, ἐναντίον τῶν ἀνευ σαδοῦρας ἐλαφρῶν λιμοκοντορισσῶν. Μεταβολή! εἰς τὴν ἐκλογὴν σας! Διακρίνετε τὰς μελίσσας ἀπὸ τοὺς κηφήνας. Εἶνε ὁ νέος ὑγιής, μὲ νοῦν, ἐργατικός; Δότε του τὴν κόρην σας. Ἐὰν ἔχετε ὀλίγην προίκα, τόσῳ τὸ καλλίτερον. Αἱ ἀξιώσεις του — ἅμα δὲν ἐπαγγέλλεται τὸν προικοθηρὸν — δὲν θὰ εἶνε μεγάλα. Εἶνε κόρη ὑγιής, σοβαρά, ὡραία; Ἀφετε τὸν νέον σας, νὰ τὴν πάρῃ. Ἄς μὴν ἔχῃ χρήματα. Θὰ ᾔνε τόσῳ καλὴ σύζυγος, ὥστε θὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ νὰ ἐργασθῇ διπλάσιος, τετραπλάσιος, διὰ νὰ καλοζήσουν. Ἡ οἰκονομικὴ πληγὴ τοῦ τόπου μας εἶνε αὕτη: Λεῖπει ἀπὸ ἡμᾶς ὁ ἀγγλοσαξωνικὸς τύπος τῶν ἐπιχειρηματικῶν νέων. Ὅλοι θέλουν μισθόν, μισθόν, μισθόν. Κάνει δὲν ἀποβλέπει εἰς τοὺς κινδύνους, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ἀγαθὰ τῆς ἀνεξαρτησίας!

Οὕτω καὶ οἱ κύριοι προικοθηραὶ, παραγκωνιζόμενοι, θὰ μεταβάλλουν σχέδιον, θ' ἀρχίσουν νὰ ἐνειροπολοῦν περιουσίαν καὶ χρήματα ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν, ὅχι ἐκ τῆς γυναικὸς τῶν. Οὕτω πῶς αἱ ὑψηλαὶ δεσποινίδες, αἱ ἀνευ μεγάλης προίκας ἢ ἀνευ καὶ μικρᾶς θὰ συμφρονισθοῦν, θὰ μάθουν νὰ ἐργάζονται, θὰ παρασκευάσουν ἐαυτάς· εἰς ἀληθεῖς μητέρας, ἀληθεῖς συζύγους, ἀληθεῖς νοικοκυράς, καὶ θὰ παύσουν νὰ ἐνσπείρουν ὡς τώρα τρόμον μέγαν εἰς τὴν φάλαγγα τῶν ὑποψηφίων γαμβρῶν, ἐνεκα τῶν τάσεων, τῶν ἐξέων καὶ τῶν ἡθῶν τῶν, δι' ὧν ἀπομακρύνουσιν ἀφ' ἐαυτῶν μίλια καὶ μίλια πάντα μὴ τυχοδιώκτην ἢ μὴ ἀπηλπισμένον νέον.

Μετὰ πάντα ταῦτα, ἔχομεν ἢ δὲν ἔχομεν δίκαιον, νὰ ἐπιμένωμεν εἰς τὸ παλαιὸν σωστὸν ἐρώτημά μας, τὸ ὁποῖον ἂν θέλετε συμπληρῶμεν οὕτω:

Τί τῆς φυλάτε; Τί τοὺς φυλάτε;

Φιλοπρόοδος

Σ' ΑΓΑΠΩ

(ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΥ)

(Συνέχεια)

B'.

Ἡ κόμησά δὲν ἐκοιμήθη σχεδόν. Πυρετός ἀνησυχίας καὶ φόβου τὴν ἐκράτει ἀγρυπνον. Ἦτο ἄρά γε πράγματι ὁ Ἐκτωρ, ἐκεῖνος ὃν ἐπανεῖδε; ὦ! θὰ ἔσπευδε νὰ βεβαιωθῇ ἀμέσως τὴν ἐπαύριον. Πῶς νὰ ἀμφιβάλλῃ; Τοιαύτη ὁμοιότης ἦτο δυνατή;... Τὸ βλέμμα πρὸ πάντων τῶν εἶχε προξενήσῃ ἐντύπωσιν. Τὸ τοῦ Ἐκτορος ἦτο πρότερον λίαν φωτεινὸν καὶ ὀλίγον σκληρόν. Τὸ τοῦ ἐργάτου ἦτο πως συγκεκαλυμμένον, γλυκὺ καὶ μελαγχολικόν. Ἐν τῇ νύκτερινῇ σιγῇ, ἐκυλίετο πεφοβισμένη ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτῆς, καὶ ἀναπαρίστα ἐν τῇ φαντασίᾳ τῆς τὰς ἐλαχίστας λεπτομερείας τῆς ὀπτασίας ταύτης. Ἀνεκάλυπτεν ἤδη, ὅτι εἶχε τὸ ἦθος συγκεχυμένον ὁ ἐργάτης οὗτος. Δὲν τὴν εἶχε χαιρετίσει φαιδρῶς, ὅπως ἔπραττον οἱ λοιποὶ ἐργάται. Εἶχε κλίνει τὴν κεφαλὴν του ὡς ἔνοχος, ὅστις βλέπει διερχόμενον τὸν δικαστὴν του... Ἦτο ἄρά γε ὁ Ἐκτωρ; Καὶ διατί νὰ παρίσταται ὡς ἐργάτης;... Ἡθέλησεν ἄρά γε νὰ προσπελάσῃ αὐτήν;... Καὶ πρὸς τίνα σκοπὸν;... Ἐχρειάζετο μακρὰ μαθητεία, ὅπως καταστῇ ὑδουλουργός... Καὶ ὁ Μοντβριὰν εἶχε διέλθει βίον λίαν ἀεργον κατὰ τὴν νεότητά του, ὥστε νὰ δυνηθῇ αἰφνιδίως νὰ ἐξοικειωθῇ εἰς τὴν ἐργασίαν, καὶ μάλιστα εἰς τὴν δύσκολον τοῦ ὑδουλουργοῦ... Ἐπειτα, ἐὰν εὕρισκετο ἐν τῇ ἐνδεῖᾳ, τῷ ἔμμενον διαθέσιμοι πλείστοι ὅσοι πόροι, αἱ σχέσεις αὐτοῦ ἐν Παρίσις ἦσαν μεγάλαι καὶ πολυάριθμοι... Ἐὰν ἔσπευγε νὰ ἀπομακρυνθῇ τῆς Γαλλίας, ἡδύνατο νὰ εὕρῃ θέσιν ἐντιμον καὶ ἀναπαυτικὴν, ὅπως ζῆσῃ. Ἐπειτα, ὁ θεῖος του δὲ Βιλλεπαρέλ ἦτο πλούσιος, καίτοι δὲ εἶχε βίον ἀρκοῦντως ἐκλυτον, δὲν θὰ ἄφηνε ποτὶ τὸν ἀνεψιὸν του νὰ περιέλθῃ εἰς δυστυχίαν... Δὲν ἦτο λοιπὸν ὁ Ἐκτωρ οὗτος;

Ἡ πρώτη ἐπανέβλεψεν αὐτὴν ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει, ἐν ᾗ εὕρισκετο καὶ ὅταν κατεκλίθη. Ἡγέρθη τῆς κλίνης. Ἡ συνήθης ὀχρότης αὐτῆς ἤρξατο νὰ ἀντικαθίσταται διὰ παραδόξου ζωηρότητος. Τὰ μῆλα τῶν παρεῖων τῆς ἦσαν ροδόχροα. Ἐξῆλθεν ἐνωρίς. Μόνη τὴν φορὰν ταύτην, ἔλαβε τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἣν καὶ κατὰ τὴν προτεραίαν. Διήλθε τὰς αὐτὰς ἀτραπούς, διέσχισε τὰ ἀλώνια, καὶ εἰσελθούσα εἰς τὸ ὑδουλουργεῖον, ἐπεσκέφθη πάντα τὰ τμήματα. Δὲν εὗρεν ὅμως τὸν ἐργάτην, τὸν ὁποῖον ἀνεζήτηι.

Ἐποίησε τότε νεύμα πρὸς τὸν διευθυντὴν νὰ πλησιάσῃ. Οὗτος ἦτο ἀνὴρ μικρὸσωμος, μὲ λευκὰς τρίχας. Ἐκαλεῖτο Ροζέν, ἀλλὰ συνήθετον τὸν ὀνόμαζον μπάμπια Ἰωσήφ. Προσέτρεξεν ἀμέσως.

— Φέρετέ μοι τὸν ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν ἐργατῶν σας, κύριε Ροζέν.

— Λίαν εὐχαρίστης, κυρία. Ἄλλ' ἐὰν θέλετε ἀπλῶς νὰ μοι ζητήσῃτε πληροφориὰν τίνα, γνωρίζω ὅλους τοὺς ἐργάτας, καὶ δύναμαι...

— Ὅχι. Θέλω νὰ ἴδω τὸν κατάλογον.

— Τότε, λάβετε τὴν καλωσύνην νὰ μὲ ἀκολουθήσῃτε εἰς τὸ γραφεῖον μου.

Ἄλλ' ἡ Γενεδιέβη δὲν εὗρεν οὐδαμοῦ τοῦ κατὰ λόγου γεγραμμένον τὸ ὄνομα τοῦ Μοντβριὰν. Τοῦτο οὐδαμῶς ἐξέπληξεν αὐτήν. Τὸ ἀνέμενε. Ὁ Ροζέν τὴν ἤρῳα διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ.

— Δὲν ἐλησημονήσατε κανένα, ὅλοι οἱ ἐργάται εἶνε ἐγγεγραμμένοι ἐδῶ;

— Βεβαίως, ἀπὸ τῶν μαθητευομένων μέχρι τῶν ὑποδιευθυντῶν.

— Καλῶς.

Καὶ ἡ Γενεδιέβη, ἐξελθούσα τοῦ γραφείου, διέτρεξεν ἐκ νέου τὰς αἰθούσας τοῦ ὑδουλουργεῖου.

— Ἐὰν ζητῇτε κανένα ὑδουλουργόν, κυρία, εἶπεν ὁ Ροζέν, ὅστις τὴν ἀκολουθεῖ, δυνατόν ν' ἀποτελῇ μέρος τῆς τάξεως τῶν ἐργατῶν, οὔτινες ἀρχίζουσι τὴν ἐργασίαν τῶν ἀκριβῶς τὴν μεσημβρίαν.

Πράγματι, τοῦτο δὲν ἦτο ἀπίθανον. Ἡ Γενεδιέβη ἀπεφάσισε νὰ ἐπανέλθῃ.

Καὶ τῷ ὄντι, μετὰ μεσημβρίαν, μόνη πάντοτε— διότι δὲν εἶχε κρίνει εὐλογον ν' ἀνακοινώσῃ τι εἰς τὸν μπάμπια Τρέγκι πρὶν αἱ ὑπόνοιαι τῆς βεβαιωθῶσιν— ἐπανῆλθε.

Μόλις εἰσῆρχετο, καὶ ἔστη ἐπὶ τοῦ κατωφλίου χωρὶς νὰ δύναται νὰ προχωρήσῃ. Ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον εἶχεν ἴδει τὴν προτεραίαν ἦτον ἐκεῖ, ἔμπροσθέν τῆς, στρέφον αὐτὴν τὰ νῶτα, καὶ εἶχε τοὺς βραχίονάς του γυμνοὺς. Διήλθε, καὶ ὅταν εὕρισκετο πλέον μακρὰν αὐτοῦ, τὸν παρετήρησε κατὰ πρόσωπον. Ἰστατο ὁμοῦ μὲ ἓνα παιδί, πλυστὸν τοῦ χωνευτηρίου, καὶ εἰργάζετο· καίτοι δὲ ἐκρίνετο ὡς μὴ παρατηρήσας τὴν κόμησάν, ἐν τούτοις, κατεῖχετο ὑπὸ προφανοῦς συγκινήσεως, καθότι ἔπαιον ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὸ σιδηροῦν ἐργαλεῖον, δι' οὗ ἀνεκρίνετο τὴν ἀναλελυμένην ἐντὸς τοῦ χωνευτηρίου ὕλην.

Ἡ κόμησά τὸν παρετήρει διαρκῶς. Ἐκάθιστο, καὶ ἀπάντα διὰ τινων φράσεων εἰς διαφόρους παρατηρήσεις τοῦ μπάμπια Ἰωσήφ, ἀλλὰ πράγματι, ὅλη ἡ προσοχή τῆς ἦτο συγκεντρωμένη ἐπὶ τοῦ ἐργάτου, οὗτινος ἤδη οἱ δάκτυλοι ἔτρεμον καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἐσκοτίζοντο. Εἰς δευτέρῳ τινὰ κίνησιν, ὁ ὅπως ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ἔμελλε νὰ γύσῃ τὸ φλέγον ὑγρὸν, ἀνετράπη, καὶ τὸ περιεχόμενον ἐξεχύθη. Τότε ἐκάθισεν ἐπὶ τινος ὑποποδίου καὶ ἔμεινε ἀκίνητος.

Ὁ Ροζέν τὸν ἐπλησίασε.

— Τί ἔχετε λοιπὸν, Ρουδεβεργ... Μήπως εἰσθε ἀσθενής;... Δὲν ἐργάζεσθε καλὰ σήμερον... Μήπως ἐπίετε πολὺ χθές;

Ὁ Ρουδεβεργ ἀναγέσθη. Ἐφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τὸ μέτωπον του, καὶ ἀπάντησε λίαν χαμηλοφώνως, ὡς ἐὰν δὲν ἤθελε ν' ἀκουσθῇ παρὰ τρίτου προσώπου:

— Κύριε Ροζέν, ἡξεῖρετε καλὰ ὅτι δὲν μεταβαίνω ποτὲ εἰς τὸ οἶνοπώλειον... Εἶνε ἀληθές· ὑπῆρξα ἀδέξιος. ἄλλ' ἔχει τις καὶ τὰς ἡμέρας τῆς κακοτυχίας μου...

— Καί σὰς συμβαίνει αὐτὸ ἀκριβῶς, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Δέσποινα σὰς παρατηρεῖ... Ἐμπρός, ὀλίγον περισσοτέρην ἐπιδεξιότητα!

— Δὲν ζητῶ τίποτε καλλίτερον, κύριε Ρέζον, εἶπαν ὁ ἐργάτης ταπεινῶς.

Ἡ φωνὴ αὐτῆ!... Πῶς τὴν ἤκουον ἡ Γενεθιέβη! ... Ἡδύνατο ν' ἀκριβῆ ἀλλή ἐπὶ πλεόν; Καί ποία ἄλλη φωνὴ τῇ εἶχεν εἶπει διὰ πρώτην φοράν ὅτι ἡ γαπᾶτο!... Τίς λοιπὸν τῇ εἶχεν εἶπει ὅτι ἦτο ὠραία, καὶ τῇ εἶχεν ὑποχρεῖσθαι ὅτι θὰ ἐγίνετο ἡ λατρευτοτέρα καὶ εὐτυχεστέρα τῶν γυναικῶν!... Τίς ἄλλος παρὰ ἡ φωνὴ αὐτῆ, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀκούσει. Μάλιστα, ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἀπεικάζει ἐκυστὸν Ρούδεβεργ ἢ το αὐτὸς ὁ Μαντθελάν...

Ἡδὴ, ἡθελᾶτο ἐκυστὴν ἀδύνατον, σχεδὸν ἐτοιμοθάνατον, ὅπως ἄλλοτε, καθ' ὃν χρόνον διήρχετο τὰς φοβερὰς ἀγωνίας. Ἡ καρδίᾳ τῆς ἐλειπομένης καίτοι δὲ ἦτο ὀλίγα μόνον βήματα μακρὰν τῆς πύλης, ἠνεωγμένης ὅλως, τῇ ἐφαινότο ὅτι εἶχε νὰ διαπύρρυνται διὰ σταθμὰ ὅπως ἐξέζη. Ἡ γὰρ ὡχρητάτη.

— Ἡμεῖς παραπολὺ ἐμπροσθεν τῶν καμίνων τούτων, εἶπα... Δότε μοι τὸν βραχίονά σας, κύριε Ρέζον.

Ὁ Διευθὺν τῆς προσέκλινεν εὐσεβάστως, καὶ τὴν συνώδευσεν. Ὁ καθὰρ, ἀπὸ τὴν ὠρέλῃσας. Ἡρξάτο διευθυντικῶς πρὸς τὸ δάσος.

— Ἐάν εἴθετε κυραμένη, κυρία, νὰ σταίλω ἓνα ἐργάτην νὰ ζητήσῃ τὴν ἀμαξίαν σας.

— Ὁχι, ὅχι, εἶνε ἀνωφελές.

Καὶ μετὰ μακρὸν διαταγμὸν:

— Τὴν λοιπὴν εἶνε ὁ ἐργάτης, τὸν ὁποῖον, ἐάν δὲν ἀπατώμην, ἀποκαλεῖται Ρούδεβεργ;

— Εἶνε μόνον ἀπὸ ἑξὶ μηνῶν εἰς τὸ βελουργεῖον. Οὐδεὶς τὸν ἐγνωρίζει. Δὲν κατὰγεται ἐκ τοῦ τόπου. Καίτοι γάλλος, ἐκποθήσας, λέγει, ἐν Ἀμερική... καὶ ἐξήκολούθησεν ἐν Ἰταλίᾳ, εἰς τοὺς καλλιτέρας οἴκους τῆς Γενεθιέβης... Τὸ βιβλιόφιόν του φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ Κωνσταντίνου ἐπὶ τῆς μεγάλης διαφύλλης τοῦ Γερμανικοῦ ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Ἀγίου Μάρκου, καὶ τοῦ Μαρκετίνου ἐπὶ τῆς προκουρίας τῶν Ἐπιλαβόντων. Αἱ ὑπογραφαὶ αὗται μᾶς εἶνε οἰκτεῖαι. Καὶ ἐπειδὴ εἶνε δυσκολώτατον, ἂν οὐχὶ ἠδύνατον, εἰς τοὺς ξένους νὰ ἐργασθῶσιν εἰς τὰ ἐργαστήρια τῆς Γενεθιέβης, τὸν ἐδέχθημεν μὲ ἀγαλλίασιν οἰκτεῖαι.

— Καὶ ἀπὸ ἑξὶ μηνῶν μίνατε εὐχαριστημένοι... Ὁ ἐργάτης αὗτος κινεῖ τὸ ἐνδιαφέρον μου. Δὲν ἤξεύρω διαστῆναι. Εἰπάτε μοι, ὅτι, περὶ αὐτοῦ γνωρίζετε...

— Δὲν εἶνε πολλὰ, κυρία. Ὁ Ρούδεβεργ εἶνε ἀγαπῶν καὶ ζῆ μόνος. Εἶνε ὀλίγον ἀκονίζων, καὶ δὲν ἔχει πολλὰς σχέσεις μετὰ τῶν συντρόφων του. Ὁμιλεῖται πολλὰς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐνόησα ὅτι ἡ κωμικὴ ἐκ τῶν πτόματός του εἰς τινὰς περιστάσεις, ἐκφράζει πολλὰ ἁνωτέρως ἀναπτύξεως καὶ παιδείας, παρ' ὅσον ἔχουσι συνήθως οἱ ἐργάται. Δὲν ἔχω τίποτε νὰ εἶπω κατ' αὐτοῦ. Εἶνε ἥσυχος, μελαγχολικός, καὶ ἐργατικός, ἀλλ' οὐχὶ τόσον ἐπιδέξιός εἰς τὸ

ἔργον του, λησμονῶν πολλάκις λεπτομερείας, τὰς ὁποίας ὤφειλε νὰ γινώσκῃ. Ἐν συντόμῳ, συνοψίζων τὰ κατ' αὐτὸν, σὺν λέγω, κυρία, ὅτι ὁ Ρούδεβεργ φαίνεται, ὅτι εἶνε ἄνθρωπος κοινωνικῆς τάξεως ἀνωτέρως ἐκείνης, ἣν σήμερον κατέχει. Ἐδέησε νὰ μάθῃ τὴν τέχνην τοῦ ἐν τάχει, καὶ εἶμαι βέβαιος, ὅτι μετέρχεται αὐτὴν ἀπὸ ὀλιγίστου χρόνου. Μόλα τυτῶν, τὸν κρατῶ, διότι εἶνε τίμιος ἄνθρωπος, ἀλλὰ καθὼς ἴδετε, δὲν τῷ ἐμπιστεύομαι λεπτὰς ἐργασίας. Εἶνε φιλόφρων μεθ' ὅλου τοῦ κόσμου. Οἱ ἡμέτεροί ἐργάται εἶνε φιλόνοικοι, προσταπθήσαν νὰ εὗρωσιν ἄφρημην ἐριθὸς μετ' αὐτοῦ κατ' ἀρχάς, ἐξ αἰτίας τῆς ἀπομονώσεως ἐν ἧ ἐξεί. Μόνον οἱ αὐθαδέστεροι ἡσθάνθησαν, ὅτι ὁ Ρούδεβεργ ἔχει τὴν πυγμὴν βαρεῖαν. Ἐκτοτε τὸν εἰδονται. Καὶ ἐπειδὴ εἶνε λίαν ἀφρόφρων, καὶ πάντοτε ἐτοιμὸς νὰ ὑπηρετήσῃ τοὺς περὶ αὐτὸν, θὰ καταντήσῃ νὰ τὴν ἡγαπῶσι. Ἰδοὺ τον, ἐξέρχεται τοῦ ἐργοστασίου... Δὲν μᾶς βλέπει... Νομίζω ὅτι πάσχει ὀλίγον...

(ἐκλογουθεῖ)

ΕΚΘΕΣΙΣ ΚΑΛΛΟΝΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΟΛΥΜΠΙΑ

Βερολίνον, τῇ 19]1 Ὀκτωβρίου 1888

Στεναγμὸς ἀνακουφίσεως

Ἀναγιγνώσκω ἐν τῇ εἰλή « Ἀκροπόλει » τὰ τῆς προπαρασκευαζομένης ἐορτῆς τῆς εἰκοσιπενταετηρίδος τοῦ βασιλέως Γεωργίου καὶ μαθὼν μετ' εὐχαριστήσεως τὰ μέτρα πάντα, ἅτινα ὁ φιλότιμος δῆμος Ἀθηναίων ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Κυβερνήσεως σκέπτεται νὰ λάβῃ πρὸς ὅσον ἐνεστὶ μεγαλοπρεπέστεραν ἐορτάσιν τῆς λήξεως τῆς πολυκαμίνου ταύτης, δι' ἀμφοτέρους, τὸ τε ἔθνος καὶ τὴν βασιλέα, πολιτικῆς περιόδου. Βεβαίως, ἐποικιλήτοτε ἔκτακτα μέτρα καὶ ἀνὰ ληρωθῇ, θὰ ἦνε πάντοτε εἰς αὐτὸν ἡ ἐορτὴ αὕτη, καὶ ἐποικιλήτοτε θητιά θὰ ἦνε κατωτέρα τῆς σημασίας, ἣν ἐνέχει ὁ σταθμὸς αὗτος ἐν τῇ πολιτικῇ σταδιοδρομίᾳ τῆς νεότητος Ἑλλάδος. Ὁ σταθμὸς αὗτος εἶνε ἐν μέγῃ ἐκ ἀνακουφίσεως τοῦ τε ἔθνους καὶ τοῦ βασιλέως τοῦ τελευταίου τοῦλάχιστον, διὰ τὰς ὕβρεις καὶ τὰς πιπρίδας, ἃς καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο ἐπικρατοῦσιν ἐποικιλήν τῆς ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἐργασίας του. Τὸ πρὸς τοῦτο τὸ ἐξ ὅπου ἐθνος, ὀξυκενδέτερον ὡς ὅν ποτε, καὶ ἡλικιωτέρον καὶ ἡμεροληπτικότερον κρῖνον τῶν παύλας, τὸ ἡνέπευξεν ἤδη καθ' ἑαυτὸ πολλὰ πρότερον, καὶ οὐαί, κενὸς εἶνε τὴν νῦν δεικνύμενην, ὅτι συναντήσῃ τὴν σημασίαν αὐτὴν καὶ ὅτι δὲν θέλατε εὐθὺς κανενὸς μέσου κατὰ τὴν περίστασιν αὐτὴν πρὸς ὅσον οἶόν τε καταρυσσέσθαι ἐκδήλωσιν τοῦ συναισθήματος τούτου, καὶ ἐστὶ βέβαιον, ὅτι ἐποικιλήτοτε θητιά παρ' ὅμων προερχομένη καὶ ἐποικιλήτοτε ἐκδήλωσις χαρᾶς, θέλει μόνον γὰρ ὁσὺν ἄνταρχῃ ἐν τῇ καρδίᾳ σύμπαντος τοῦ ἑλληνικοῦ.

Ἀναγινώσκω λοιπόν μετ' εὐχαριστήσεως πάντα τὰ μέτρα, ἅτινα ἤρχισατε ἤδη νὰ λαμβάνητε εἰς οἱ φοβεροὶ Ἀθηναῖοι, καὶ τὰς θεατρικὰς παραστάσεις σας, καὶ τὸν φωτισμὸν τῶν οἰκίων καὶ τῶν καταστημάτων καὶ τὴν ἔκτακτον ἐξωραΐσιν τοῦ κλασικοῦ σας ἄστεως καὶ τὰ βεγγαλικά φῶτα καὶ τὰ πυροτεχνήματα, καὶ τὰς πολυειδεῖς ἐκθέσεις, καὶ τὴν δι' ἤλεκτρικου φωτός φωταγώγησιν τῆς πόλεως καὶ ἰδίως τῶν κλασικῶν λόφων, καὶ τοῦ ἐνδόξου Παρθενῶνος, μετ' ἐκπληξέως δὲ καὶ τὰς τεραστίας προσπάθειάς, ἃς καταβάλλετε πρὸς πρόσκαιρον τοῦλάχιστον, διὰ βαρίων ἀλύσεων, περιορισμὸν καὶ κήθειρξιν τοῦ πολυκεφάλου σας δράκοντος, τοῦ ἀθανάτου λέγω **κονιορτοῦ**... "Ολα ταῦτα τὰ ἀναγινώσκω, ἀλλ' ἀπορῶ πῶς, κοντὰ εἰς ὅλα ταῦτα κανεῖς σας δὲν ἐσκέφθη τὸ σπουδαιότερον πάντων, ἵσως διότι ἐπεφυλάσσετο εἰς ἐμέ ἡ δόξα τῆς σκέψεως ταύτης (*) τὴν ἐκθεσιν, διεθνή ἢ καὶ ἀπλῶς ἐθνικὴν, τῆς... γυναικειᾶς καλλονῆς! Ἐπὶ τέλους μία ἰδέα εἶνε καὶ αὕτη, καὶ θὰ ἐπιτρέψητε, πιστεύω, εἰς ἓνα ζωηρῶς ἐνδιαφερόμενον ἄλλοτε εἰς τὰ τοῦ Δήμου Ἀθηνῶν, νῦν δὲ ἀπόκληρον τῆς ἐπιφθόρου ταύτης μερίμνης, νὰ ἐκφέρῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν σπουδαίαν ταύτην ἐθνικὴν περίστασιν τὴν ἰδέαν του... Θὰ ἔσπευδον πολλοὶ πανταχόθεν...

Φαντάζομαι πλείονας τοῦ ἐνὸς ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν μου συνοφρουήτας αἴφνης τὸ πρόσωπον καὶ ἀνακράζοντας ἴσως: ὦ τὸν ἱερόσουλόν! εἰ μὴ τι καὶ χεῖρον, μολοντί θὰ ἦτο παραδόξος ἡ ἐκπληξίς των αὕτη, ἀφ' οὗ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο τὸ εἶδος αὐτὸ τῶν ἐκθέσεων καλλιεργεῖται μετ' ἰδιαζούσης ἐπιμελείας νῦν ἐν Εὐρώπῃ καὶ μετ' ἐξαιρετικῆς καὶ προτιμῆσεως. Ἀλλ' ἐλπίζω, ὅτι θὰ εὐρεθῶσι καὶ τινες, ὅσοι δὴποτε, οἱ ὅποιοι θὰ ἀξιώσωσι προσοχῆς τινος τὴν ἰδέαν ταύτην καὶ θὰ σταματήσωσιν ἐπὶ τινι λεπτῇ ἐπ' αὐτῆς τῆς σκέψεως των. Ἰδίως διότι εἶνε ἐννόητον ὅτι οὐκ ἀδύνατον προσπαθεῖν καὶ ἂν καταβάλλετε καὶ ἐκτελέσετε ἄλλα μέτρα καὶ ἂν λάβητε, ταῦτα πάντα θέλουσι βεβαίως μετωρῆσαι τὴν φιλοτιμίαν σας καὶ τὸν πατριωτισμὸν σας καὶ τὴν εὐλαϊκὴν σας... μετάνοιαν διὰ τὸ παρελθόν, ἀλλ' οὐδὲν αὖτε χαρακτηρὶ ἐκτάκτου πρωτοτυπίας εἶνε δυνατόν νὰ ἡφύρουν ὥστε ἐρεσκύνουν τὴν συροὺν ἐξαιρετικοῦ ὅλου κόσμου, οὔτε εἶνε δυνατόν νὰ ὑπερβῶσιν ὅτι καὶ ἐκάστην ἴσως κοινὴν ἐσπέρην γίνονται εἰς τὰς μεγαλοπόλεις τῆς Εὐρώπης καὶ εἰς αὐτὰς ἐπὶ τὰς μικροτέρους ἄλλὰ κοινὰς καὶ ἐπίσης κλασικὰς πόλεις: τῆς Ἰταλίας. Βεβαίως, ἡ Πενὶξ καὶ τὸ Οὐασὶν καὶ αἱ Στῆλαι τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς καὶ τὸ μνημεῖον τοῦ Φιλοπάππου καὶ ὁ Λυκαβητὸς καὶ αἱ φυλακαὶ τοῦ Σοκράτους καὶ τὰ ἀμφοθέατρα τοῦ Διονύσου καὶ τοῦ Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ καὶ οὐκ οἶδα τί ἄλλο, ἵσως δὲ καὶ ὁ Ὑμνατεῖος καὶ ἡ Πεντέλη (δὲν γνωρίζω ἀκριβῆς ποῦ θὰ εἶνε τὰ ὄρια τοῦ ἐθνικοῦ κράτους σας) πελαγίζοντα πάντα ὑπὸ βροχῇ λαμπροῦ ἀπλείτου ἤλεκτρικου φωτός καὶ ἔχοντα ἐν μέσῳ αὐτῶν, ὡς ἡ πλειὰς ἡλιὸν τινὰ, τὸν

ἀθάνατον καὶ ὑπερήφανον Παρθενῶνα ἐπίσης ἀπαστράπτοντα καὶ ἐκσφενδονίζοντα ἀκτίνες ἀποτυφλούς σας τὴν ὄρασιν, εἶνε θέαμα τίσφ μεγαλοπρεπές καὶ ὑπέρλαμπρον, ὅσῳ μόνον ἐν Ἀθῆναις εἶνε δυνατόν. Ἀλλὰ τὸ θέαμα τοῦτο, ὅσῳ λαμπρὸν καὶ σπάνιον καὶ ἂν ᾖ, δὲν παύει μολοντοῦτο νὰ μετέχῃ ἰδίως κλασικισμοῦ καὶ δυνατόν νὰ προσελκύσῃ ὅλους τοὺς κλασικοφίλους δασκάλους τῆς Δύσεως καὶ τῆς Ἀνατολῆς, τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Αὐστραλίας, οἱ ὅποιοι ἄλλως τε τὰ εἶδον καὶ τὰ ἐπεσκέφθησαν καὶ τὰ ἐμελέτησαν τὰ μνημεῖα ταῦτα, θὰ ἐπεθύμουν δὲ ἴσως νὰ τὰ ἴδωσι φωτιζόμενα καὶ ὑπὸ ἡλεκτρικοῦ φωτός, ἀλλὰ ἡ χαρίεσσα φυλὴ τῶν Ἑκκεντρικῶν καὶ παραδόξων, τῶν *bon vivants* κατὰ τοὺς Γάλλους, τῶν ὁμνούντων μᾶλλον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἐπικούρου, ἢ τοῦ Πλάτωνος, τῶν μόνον διὰ τῆς παρουσίας αὐτῶν τρεπόντων εἰς φυγὴν τὴν δασκαλικὴν μεταγχορίαν καὶ διδόντων περὰ εἰς τὸ ἐν τοῖς θυλακίσις νυσταλέον χρῆμα, αὐτοὶ ὑπάρχει παλὺς φόβος ὅτι θὰ εἰς διαφύγουν καὶ δὲν θὰ συλληφθῶσιν εἰς τὰ δίκτυα τῶν περὶ κλασικῶν παραστάσεων ἀγγελίων σας. Κοντὰ δὲ εἰς αὐτὸν τὸν συμπεροντολογικὸν λόγον, ὅστις εἶνε ὁ πρωτεύων πανταχοῦ καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς εὐ φρονούσι καὶ τοῖς νοῦν ἔχουσιν ἐν παρομοίαις περιπτώσεσι, φαντάσθητε ἀφ' ἑτέρου ἐν μιᾷ διεθνῇ ἐκθέσει τοῦ γυναικειοῦ κάλλους, ἐν τῇ γυναικὶ κοιτίδι οὐ μόνον τοῦ ἰδεώδους, ἀλλὰ καὶ τοῦ πραγματικοῦ καλοῦ, καὶ μετὰξὺ πολλῶν ἄθρων ἀπανταχοῦ τῆς γῆς ἀπογόνων τῆς Εὐρᾶς, ὡς δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θὰ ἔσπευδον πολλοὶ πανταχόθεν, αἵρουσαν αἴφνης τὸ βραβεῖον τῆς νίκης: μελανίφθαλμόν τινα, Ἑλληνίδα τῆς ἐρατεινῆς Σμύρνης ἥτις εἶνε βέβαιον ὅτι δὲν παράγει μόνον ἑρὰ σέλα, ἢ καλλιπάρειον τινα ξανθὴν τῆς, κατὰ τὸν ποιητὴν, ὡς ὑακίνθου ὠραῖον ἄθος: μυροβολούσης εἰς τὰ πελάγη Ζακύνθου, ἢ δροσεράν τινα ἀπόγονον τῆς Ἡπειρώτιδος Φροσύνης ἥτις ἐμάλαξε τὰ ἡμέλεια κατὰ στήθεσ τῆς Ἡπειρωτικῆς τίγρεως, ἢ ἰδὲ μαντικὴν τινα κάλλους ἐξ ἐκείνων αἰτίνων δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θὰ κρύπτονται μέσα σὲ κανένα νησί ἀπ' ἐκεῖνας τὰς πόλεις Σποράδας, εἰς ἃς οὐδὲν ἀδύνατον ὄμμα ἐθνολογικοῦ ἀναδιφράτου κατάρθωσι νὰ εἰσδύσῃ μέχρι τοῦδε! Δὲν νομίζετε, ὅτι θὰ ἦτον αὕτη ἡ μεγαλοπρεπεστερὰ καὶ ἰπαιστικότερὰ τὸν διαμαρτυρήσαν ἂς ποτε "Ἑλλὰν ἀπολογητὴν (ἂν καὶ δὲν ἐνθυμούμαι κανένα τοιοῦτον) ἀντέταξε κατὰ τῶν τότε φλυαριῶν τῶν Εὐρωπαίων ἐθνολόγων, τῶν ἐχόντων τὸ θράσος νὰ διαμαρτυροῦνται: τὰ: *urbis et orbi* τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν καταγωγὴν μεθ' ὅλας τὰς τρανὰς ἀποδείξεις, ἃς ἡ λήγουσα αὕτη περίοδος τοῦ νεκροῦ ἡμῶν πολιτικοῦ βίου παρέχει περὶ τοῦ ἀναμνησθέντος γεγονότος, ὅτι ἔχομεν, ἂν ὅμι πᾶς σας τὰς ἀρετὰς, ἀλλὰ τοῦλάχιστον πάντα τὰ ἐλαττώματα τῶν ἐνδόξων προπατόρων μας:

* * *

(*) Σ. Σ. Νομίζω, ὅτι εἰς προέλαβον ἄλλοι.

Μετὰ τὴν ἐπιτυχὴ ταύτην οἰκτορικὴν μου, δίδω-
ταί μοι νὰ ἐλπίζω, ὅτι κατάρθωσι νὰ μεταπέμψω

ἐν κἀν—εἶνε δυστυχῶς τόσον σπάνιος ἐν τῷ κόσμῳ τοῦτ' οἱ εὖ φρονούντες καὶ νοῦν ἔχοντες ὑπὲρ τῆς ἰδέας μου—ὅστις νὰ μοι ἐπιδαφιεύσῃ ἐν ἑλλείψει ἄλλου τινός, τοῦλάχιστον τὸν ἔπαινον καὶ τὸν θαυμασμόν του. Ἐγὼ ἐν τούτοις θέλω νὰ ῥῆμαι εἰλικρινῆς, ἐμολογῶν ὅτι ἡ ἰδέα αὕτη δὲν εἶνε ἀποκλειστικὴ καὶ γνήσιον τέκνον τοῦ κρανίου μου, ἀλλὰ μοι ἐνεπνεύσθη ἀπλῶς ὅταν προχθὲς ἀνεγίνωσκα τὰ τῆς διεθνούς ἐκθέσεως τῆς γυναικείας καλλονῆς, τῆς λαοφιλῆς χώραν ἐν τῇ πόλει **Σπᾶ** τοῦ Βελγίου. Ἡ πόλις αὕτη εἶνε μικρὰ, πολὺ μικρὰ, ὡς τὸ μονοσύλλαβον ὄνομά της, μόλις ἀριθμοῦσα 6,500 κατοίκους, ἀλλὰ τυχοῦσα ὑπὸ τῆς προνοίας τῆς ἐξαιρετικῆς εὐλογίας καὶ χάριτος, νὰ ἔχῃ τοῦτέστι μεταλλικὰ ὕδατα, ἀφθονον καθ' ἑκάστον ἔτος ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ προσελκύνοντα κόσμον πανταχόθεν. Φαίνεται ὅτι τὸ ἀφθονον χρῆμα τὸ συρρέον ἐκάστοτε εἰς τὰ θαλάκια τῶν πανευδαιμόνων κατοίκων τῆς πανευδαιμόνος ταύτης πολίτης, μετέβαλεν αὐτοὺς εἰς πολὺ πρακτικὴν καὶ εὐφυεῖς ἀνθρώπους καὶ ὥσάν νὰ μὴ ῥέκουν τὰ τῶν ἀκριβῶς πληρουόμενα νερά των, (ὄχι ὅμως καὶ τόσον ἀκριβῶς ὅσον τὰ ἰδιὰ καὶ) ἰδοὺ ὅτι ἐφαντάστησαν ὅτι, ἡδύναντο νὰ φαντασθῶσι πρακτικώτερον καὶ χαριέστερον πρὸς περισσοτέρων αὐτῶν δόξαν καὶ περισσοτέρων... ἀργυρολογίαν. Ἰδοὺ τί μοι γράφει ἕκαστος τὸς μου ἀνταποκριτῆς, τοῦτέστι εὐτυχῆς φίλος μου μεταβὰς ἐκεῖ ὅπως παραστῇ εἰς τὴν διανομήν τοῦ δεκάκις χιλιοφράγκου βραβείου, καὶ τὸ ὅποιον παραθέτω ὑμῖν ἐν ὅλῃ τῇ ἀρεταίᾳ τοῦ ἔργου του :

«Ὁ τίπος βρίθει κόσμου, ὅλα τὰ ξενοδογεῖα εἰς καταλειμμένα ὑπὸ εὐθύμων ἀνθρώπων καὶ ἰδίως κυρίων, αἵτινες ἔχουσι μακρότερα μαλλὰ παρὰ μαλλὰ, καὶ ὑπὸ κυρίων οἵτινες περισσοτέρων ἔχουσι δίψαν διὰ καμπανιτῶν παρ' ὅσην ὀρεξίν... πρὸς πληρὴ μὴν. Παράδοξος κόσμος! Παντοδαπῶν γενεῶν τυχοδιωκταί, κυρίαι φέρουσαι μόνον τὸ βαπτιστικὸν ὄνομα, ἔθνη! Ἐπικουρεῖται ἀπὸ εἰκαστοῦ μέρους ἐξοδηκόντα ἑαυτῶν, δεσποινίδες ἐκ τοῦ ἀποτάτου ἐξωτερικοῦ ἔχουσαι πάντοτε πρόχειρόν τι δῶρον διὰ τὸν καθένα. Ὅλοι ἐδῶ ἤλθον εἴτε πρὸς διακτινέαν εἴτε πρὸς κερδοσκοπίαν, ὃ δὲ μεταξὺ τῶν καλλίων διαγωνισμῶν παρέχει αὐτοῖς τὴν καταλλήλοτέραν ἀπορροήν ἢ ἡδύναντό ποτε νὰ ποθήσωσι. Αἱ δυστυχεῖς καλλοναί! Εἶνε τὸ ἀντικείμενον τῶν φιλοφύχων καὶ ἐπαινῶν ὑπακρινῶν τὴν στιγμὴν ταύτην ἐν τῇ εὐθύμῃ καὶ καλυμψῇ ἐν τῇ καμπανίτῃ Σπᾶ! Καὶ παρ' ἑαυτῶν, οὕτε κατὰ πόλιν οὕτε κατὰ πόσιν ἐπιβάλλουσιν εἰς τοὺς ἄλλους τὸ δυσκόλουν πραγματικῶν ὁρίων! Ἐὰν ἐγγχώριον τι φίλλον διαγίνεται τοῖς ἀναγκάσαις αὐτοῦ περὶ δι' ἀκροσίων διαγωνισμῶν, τοῦτο πρέπει νὰ ἐκληφθῇ ὡς ποικητικὴ ἔκστασις. Πραγματικῶς μόνον τ' ἐσσεύονται τὰ Κυρία προσηλθόν. Ἐξ ὧν μόλις εἴκοσι ἐγένοντο δεκάκι ἐν τῷ διαγωνισμῷ. Καὶ ἡ ἐπιλεκτοὶ αὕτη εἰκοστή, τὸ ἄνθος αὐτὸ τοῦ ὁραίου φύλου—ρε! Ὅτε μία μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχει, πρὸ τῆς ἰδέας ἐρατεινῆς τις νεανίας ἐν ἐνθουσιῶδι ἐκστᾶσις ἐκστατῶν νὰ ἀνακράξῃ ὡς ποτὲ οἱ ἀρεταίς Ἀχαιοὶ

ὅταν εἶδον μακρόθεν ἐπὶ τοῦ πύργου τῆς Τροίας ἐμφανισθεῖσαν τὴν συμπατριώτιδά σου (ὁ ἀνταποκριτῆς μου εἶνε Γερμανός) Ἑλένην : «Ὡς εἶκοι θεᾶ! ὅπερ ἔστι μεθ' ἡμῶν ἐρμηνευόμενον : αὕτη εἶνε καὶ καμμία ἄλλη ἐπὶ τῆς γῆς! Ὅυτε μία, εἰς τὰς φλέβας τῆς ἰοίας νὰ κυκλοφορῇ καὶ ρανὶς κἀν αἵματος ἐξ ἐκείνου τοῦ καὶ νεκροῦ ἀνασταίνοντος τῆς προμήτορος Ἀφροδίτης! Ἐὰν ποτε ὁ Πάρις, ὁ περίφημος οὗτος γυναικογνώστης, ἐδίστασεν ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῆς λεπτῆς αὐτοῦ ἀποστολῆς, διότι ἐκ αὐτῆς ἀπὸ τὰς πρὸ αὐτοῦ θεᾶς ἦτο καὶ ὠραιότητης, καὶ οἱ σύγχρονοι Πάριδες γυναικογνώσται τῆς Σπᾶ θὰ διστάσωσι μὲ τὸ προταθὲν δέκα χιλιοφράγκον βραβεῖον, διότι οὐδ' ἐμὶ ἀπὸ τὰς ἡμιθέας ταύτας εἶνε ἡ ὠραιότητης. Ὁ σύλλογος τῶν ἑλλανοδικῶν ἀπαρτίζεται ἐξ ὀκτωκαίδεκα κυρίων, τὸ πλείστον Γάλλων καὶ Ἀγγλων. Οὐδεὶς Γερμανὸς μεταξὺ αὐτῶν, οἱ πλείστοι τῶν κυρίων τούτων εἰσὶ «Κόμητες» καὶ «Βαρῶνοι», καὶ οἱ τίτλοι αὗτοι ἄλλως τε κυκλοφοροῦσι πολὺ ἐφθνηοὶ καὶ δωρεὰν μάλιστα τὰς ἡμέρας ταύτας ἐν Σπᾶ. Ποῦ οἱ κύριοι ἑλλανοδίκαι ἐποίησαν τὰς προκαταρκτικὰς πρὸς τὸ δυσχερὲς αὐτῶν ἐπάγγελμα σπουδᾶς, τοῦτο (ὡς ἄλλως τε καὶ ὅλα τὰ ἄλλα τὰ ἀφορῶντα τὸν παρελθόντα βίον τῶν κυρίων τούτων τῆς Σπαϊκῆς πελατείας) διατελεῖ ἐν τῷ σκότει. Ἄλλως τε, φαίνονται οἱ δῆθεν ἐξ εὐγενῶν ἔλκοντες τὸ γένος αὐτοῦ ὀρσιογνώσται, ὅτι καταβάλλουσι πάντα ζήλον ὅπως συλλέξωσι τὰς πρὸς τὴν ἐτυμολογίαν αὐτῶν ἀπαιτουμένας πρακτικὰς γνώσεις, τοῦλάχιστον εἰς φίλος μου δισχυρίζεται ὅτι συνέλαβεν ἐπ' αὐτοφώρῳ ἓνα ἐκ τῶν εἰρημένων ὀκτακαίδεκα πανισχύρων κριτῶν ἐν μυστικῇ συνδιαλέξει μετὰ μιᾶς ἐκ τῶν ὁραίων καὶ προτεινόντα 5,000 φράγκων δι' ἐν καὶ μόνον φίλημα. Καὶ βεβαίως, θὰ ἦσαν ἀνόητοι ἐὰν ἐκλήνκτο καὶ ἐβασανίζοντο διὰ τὸν ἀέρα. Ἐκτὸς τούτου ὅμως, αἱ ὠραιότητες εἶνε αὐστηρῶς ἐγκεκαθειργμέναι ἐν τῷ ξενοδογεῖ τῆς Εὐρώπης, καὶ ἀπαγορεύεται αὐταῖς νὰ ἰδῶσι τινα ἄλλον (ὡς λέγουσι) ἐκτὸς τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς. Περὶ τὰς 12 γευματίζουσι, περὶ τὰς 6 δειπνοῦσι καὶ εἴτα ἀρχεται ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Καζίνου ἡ ἐκθεσις ὑπὸ τῷ φῶς τῶν κυρίων, διαρκούσα ἐπ' ὀλίγα ὥρας καὶ καταλήγουσα συνήθως εἰς ἐσπερίδα καὶ χορόν. Αἱ κυρία φέρουσι τὸν ἀλλεῖαν περιπάτου. Ἡ τιμὴ τῆς εἰσόδου ἀνέρχεται μόνον εἰς 20 φράγκα, ἀντὶ τούτου ὅμως ἡ τιμὴ τοῦ καμπανιτοῦ εἶνε διπλασία. Ὁπείδῃ δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν διαγωνιζομένων καλλίων εἶνε ἀνεπαρκὴς διὰ τὸν χορόν, ἡ Ἐπιτροπὴ ἡναγκάσθη νὰ καταστήσῃ εἰς παντοῦ μέσῃ ὅπως αὐξήσῃ τὸν μικρὸν ὁραῖον στρατόν. Οὗτοι π. χ. ἐνέδυσαν ἐν τάχει μετὰξιν καὶ βελούδα τὴν ὑπερτέτριαν μιὰ ἐκ τῶν διαγωνιζομένων καὶ συνανέριξαν αὐτὴν μετὰ τῶν ἐπιλεκτῶν. Αἱ εἰκοσι καλλοὶ τῆς Σπᾶ ἀνέκουνσι τὸ πλείστον εἰς τὴν εὐτυχῇ τάξιν τῶν... γενομένων ἡδὴ τὸν κερπὸν τοῦ ἐπιγείου παραδείσου. Δύο ἀδελφαί. Γαλλίδες, αἱ συμπαταλεγόμεναι μεταξὺ αὐτῶν, εἶνε ἄλλως τε τακτικὰ ἡμέδωνες τῶν λουτρῶν τῆς Σπᾶ. Ἡ εὐσεβὴς Ἀλβιὼν ἀπέστειλε μόνον μίαν ὠραίαν,

συνοδευομένην ὑπὸ τῆς μητρὸς της (τὴν ὀνομάζουσαν οὕτω ἐννοεῖται χάριν ἀστείότητος). Ἐπεφάνη καὶ μία Βερολίνεα, ὡς λέγουσι, ἀξιοσεβάστου καλλονῆς καὶ ἐπίσης ἔγγαμος, ἥ ὅποια ἐφαίνετο ἔχουσα ἐκ τῶν πρώτων δικαίωμα ἐπὶ τοῦ βραβείου, ἀλλὰ εὖρε λίαν πολυδάπανον καὶ ἀριστοκρατικὴν τὴν διαμονὴν ἐν Σπᾶ καὶ ἀνεχώρησεν ἀμέσως. Ἐν τούτοις, εὐρίσκονται πλείστοι Γερμανίδες μεταξὺ τῶν εἰκοσι χαρίτων, ἐξ ὧν ἡ μία, ὡς λέγει, εἶνε σύζυγος ἀξιωματικῆς. Ἐκ Φραγκφούρτης προσήλθε μία ὠραία δεκαεπτάετις, ἥ ὅποια ἀναμφιβόλως εἰς τὴν μα μ ᾱ καὶ εἰς τὸν π α π ᾱ δὲν ἀνεκοίνωσε τὸ μυστικὸν τοῦ ταξιδίου της, ἐν τούτοις ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῶν αὐστηρῶν ἐνόρκων τῆς Σπᾶ. Ἐν τούτῳ ὅμως κατεδείχθη ἡ γενναϊότης καὶ ἡ αὐταπάρνησις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἥ ὅποια δὲν ἐφέισθη οὐδενὸς μέσου θπως περιποιήθη τὰς πρὸς συναγωνισμὸν προθύμους συρρευσάσας Κυρίας. Εἰς ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς μάλιστα ὑπεδέχθη τὴν εἰρημένην Φραγκφουρτιανὴν εἰς τὴν σταθμὴν καὶ ἐπαμφίλειυσεν αὐτὴν πλούσιον παρόχως τὴν ὑποσχεθῆσαν ἐκ τὰ κ τ ο ν π ε ρ ι π ο ῖ ῃ σ ι ν. Δὲν πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ εἰς οὐδέναν νὰ εἴπῃ, ὅτι δὲν ὑπάρχει φιλοξενία ἐν Σπᾶ! Καὶ τῆς φιλοξενίας ταύτης ἀπολαύουν ἄλλως τε ἀρνούντες καὶ αὐτοὶ οἱ πολυπληθεῖς συρρεύσαντες ξένοι. Καθ' ἐκάστην χοροὶ καὶ ἐορταὶ καὶ πυροτεχνήματα εἰς μετριωτάτας τιμὰς! Καὶ τόσον μᾶλλον, ὅσῳ ἐκτὸς τοῦ διαγωνισμοῦ τῶν γυναικείων κα λ λ ο ν ῶ ν λαμβάνει χώραν ἐν Σπᾶ καὶ διαγωνισμὸς ἀλ λ ὅ γ ω ν, καὶ δὲν εἶνε ὡς ἐκ τούτου διόλου παράδοξον τὸ ὑπὸ τινων δυσμυρίζομενον, ὅτι ἐπρόκειτο νὰ γείνη καὶ διαγωνισμὸς σ κ ὕ λ ω ν!» Ἰδοὺ ἀληθεῖς πρακτικοὶ ἀνθρωποι!

Ἐπρόκειτο νὰ κλείσω τὴν ἀλληλογραφίαν μου, ὅτε ἔλαβον καὶ δευτέραν ἐπιστολὴν τοῦ ἐκτάκτου ἀνταποκριτοῦ μου, ἐκθέτουσαν τὰ κατὰ τὴν διανομὴν τῶν βραβείων, τὴν λαβοῦσαν χώραν κατὰ τὴν παρελθούσαν Παράσκευν. Ἐπειδὴ εἶμαι βέβαιος, ὅτι ἐλάβετε ἤδη γνῶσιν αὐτῶν ἐκ τῶν ἐφημερίδων, διὰ τοῦτο περιορίζομαι νὰ σᾶς ἀναφέρω μόνον τὸ μέρος τῆς ἐπιστολῆς τὸ ἐνθῆτον τὰ κατὰ τὴν Βιενναίαν Βέρθαν Στουκάρτ, Νο 2 τὴν λαβοῦσαν τὸ 500 πρᾶγον γέρας, ἡλικίας 27 ἐτῶν. Ἡ κ. Στουκάρτ εἶνε ἡ σύζυγος ἐνὸς γκαρσῶν ἡ γ α ρ σ ῖ ο υ καφενείου, παραγομένης ὑπὸ τοῦ τελευταίου τούτου εἰς τὰς εὐγενεῖς φροντίδας πλουσίου τινὸς Δὸν Ζουλν. ὁ ὅποιος γατόπιν περιήλθεν εἰς τὴν θέσιν νὰ καταγγεῖλῃ τὸν ἐντικὸν σύζυγον ἐπὶ αἰσχρονερθεῖα. Ὁ ἀξιότιμος γαρσίας ταυτέστι δὲν ἔπαυε σχεδὸν καθ' ἑκάστην ἀπαιτῶν ἀπὸ τοῦ ρ ῖ λ ο υ τῆς συζύγου του ἀποζημιώσει διὰ τὴν στέρησιν τοῦ ὠραίου ἡμισείας του, καὶ ἠκολούθησε μάλιστα τὸ ζεῦγος τὸν ἐρώτων μέχρι Τουρόλου, καπιτῶν μέγα ποσὸν λόγῳ «ἀπογῆ», μολοντί εἰς οὐ μικρὰν ἀρχιμάξιν εἶχεν ἤδη υποβάλλει τὸν ἀναπαύωτόν του. Ἐπὶ τέλος, ἠναγκάσθη ἀποχωρῶν οὗτος, νὰ ἐπιτακθῇ εἰς βοήθειαν τὰς δικαστικὰς ἀρχὰς τῆς Βιέννης, καὶ ὁ κ. γαρσίας συνεκλήθη καὶ ἀπετάχθη εἰς τὰς φυλακὰς, ὅπου ἐξησχάλησεν ὁ κ. ὁ γαρσίας ἀπογῆν καὶ ἡσυχίαν εἰς τὸν εὐτυχῆ

ἀντικαταστάτην του. Ἡ ὠραία Βέρθα ἀφίετο χάρις ἐκ Σπᾶ εἰς Βερολίνον, πρόκειται δὲ νὰ συμβληθῇ μεθ' ἐνὸς γνωστοῦ ἐργολάβου θεατρικῶν παραστάσεων καὶ ἄλλων ἐπιχειρήσεων ἀντὶ ὑπερέγκου ποσού, ὅπως περιέβλη μετ' αὐτοῦ τὰς μεγαλειτέρας πόλεις τῆς Γερμανίας ἐκτιθεμένη εἰς θέαν τοῦ κοινοῦ ἐπὶ πληρωμῇ!

K. N.

Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΑΠΑ

Ἄν ὄχι ἐκ πείρας, ἐξ ἀναγνώσεως ὅμως τοῦ ἀστυνομικοῦ δελτίου, γνωρίζουσι πάντες οἱ διερχόμενοι τὰς ἐφημερίδας, ὅτι ἡ μέθοδος τοῦ Παπᾶ, δὲν εἶνε μῆτε ἀριθμητικὴ, μῆτε γλωσσομαθητικὴ μέθοδος, ἀλλὰ μία ἀπὸ τὰς πολυωνύμους λωποδυτικὰς μεθόδους, ἃς μεταχειρίζονται οἱ ἥρωες τῆς μελανῆς βίβλου τοῦ ὑπαστυνόμου κ. Κολοκοτρώνη πρὸς ἀποστράγγισιν τῶν θυλακίων τῶν ἀπολαύσεων ξένων, εἰτινες, προσερχόμενοι ἐμπλοιοι θαυμασμοῦ πρὸς τὰς ἀρχαιότητας, ἀπέρχονται ἐλαφρυνμένοι πολυτάκεις τοῦ βυζαντινοῦ των. Ἡ μέθοδος αὕτη πρὸ τινων μόνον ἐτῶν ἐγένετο γνωστὴ ἐνταῦθα. Ἐν Βυρῳπῇ πρὸ πολλοῦ λειτουργεῖ — ἐπειδὴ πρόκειται περὶ μεθόδου — ἐν μαθηματικῇ ἀκριβεῖα. Ἐγὼ τοῦλάχιστον, πρὸ δεκαετίας ὑπέστην τὰς συνεπείας τῆς μεθόδου ταύτης.

Ἦτο Ἰούλιος τοῦ 1878. ἤμην ἐφηβος ἔτι, καὶ ἐταξίδευον πρώτην φορὰν μόνος. Εἶχον ἀσθενήσει, καὶ οἱ ἱατροὶ συνεβούλευσαν ταξεῖδιον, ὃ δὲ προσβύτερος ἀδελφός μου, θίσας δρχία χρυσῶν νομισμάτων ἐντὸς περικνημίδος, κατὰ παλαιὰν ἡπειρωτικὴν συνήθειαν, καὶ κρεμάσας αὐτὴν ἐν τῇ τραχήλῳ μου, μοὶ συνέστησε φρόνησιν καὶ μετέποθέτησεν ἐν τῇ ἀναχωρῶσῃ διὰ Μόσχαν ἀμαρτωλοχίμα. Τὴν Μόσχαν πρώτην φορὰν ἐπισκεπτέστην. Εἶχε ἤδη τότε ὁ Ρωσσοτουρκικὸς πόλεμος, ἡ δὲ Ρωσσία ἐνρίσκειτο ἐν ἐξάψει εἰσέτι. Τὰ συντάγματα ἐπέστειρον νικηφόρα, καὶ εἰς ὅλας τὰς ὁδοὺς, ὁπόθεν διερχόμην, ἤκουον ἀδόμενον τὸν ἔθνικόν ὕμνον. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες, γέροντες καὶ παῖδια, ὅλοι ἐψάλλον· «Δόξα εἰς τὴν Ρωσσίαν δόξα». Εἰς τὰ ὅπλα τῶν ἔθνικων της δόξα. Εἰς τοὺς πεσόντας ὑπὲρ τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ Τσάρου, δόξα». Καὶ ὄχι μόνον οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ τὰ ζῷα κατείχοντο ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ πατριωτικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, καὶ ἐδείκνυνον περιέργου ψαλτικὰς διαθέσεις· ἰδίως, μουσικώτεροι ὧν ἦσαν οἱ σκύλοι, οἵτινες μῆτε ὀλίγοι, μῆτε ἀκίνητοι εἶναι ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. Παῦ νὰ σωθῇ τις ἀπὸ τὸν ἔθνικόν αὐτῶν ὕμνον. Ἐν τοῖς θεάτροις, ἐν τοῖς κήποις, ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἐπαιάνιζον, ἐψάλλον, ἐτυμπαίνον, ἐγαυρίζον τὸ μονότονον τοῦτο ᾄσμα. Ἐχρεώετο ἰδῶ τὴν Μόσχαν ὑπὸ τοιοῦτον πατριωτικὸν κομπαικισμόν. Ἐν τούτοις, μετὸν πιστὸν καὶ ἐρυθρωπὸν ῥεῖον ὁδηγόν εἰς τὰς χεῖρας, ἔτρεχον πρὸς πᾶν ἀξιοθαύμαστον, ἀποφεύγων ὅλους τοὺς προσφερομένους

μοι μεθ' ὑποκλίσεως τσι τσερόνας, οἵτινες — δὲν γνωρίζω διατί — μόνον τὴν διάθεσιν τοῦ ξυλισμάτος παρήγαγον ἐν ἑμοί.

Ἐν Μόσχᾳ ἐφθασα τὴν ἐσπέραν καὶ κατόκησα εἰς ἐν ἐκ τῶν δευτερευόντων ξενοδοχείων τὴν ἐπομένην δὲ πρωΐαν ἤρχισα νὰ ἐπισκέπτομαι τὴν πόλιν. Ἐπεθύμουν νὰ καταναλώσω ὅσῳ τὸ δυνατόν ὀλιγώτερα χρήματα, καὶ ἀνεζήτησιν εἰς τὰς σελίδας τοῦ Μπέδεκερ, τὰς ἡμέρας καθ' ἃς ἡ εἴσοδος τῶν μουσείων καὶ τῶν ἀνακτόρων ἦτο ἐλευθέρα. Τὴν δευτέραν ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς μου ἡμέραν, ἱστάμενος παρὰ τὴν ἀκτὴν τοῦ Μοσχόβ, ἐφυλλομέτρον τὸν ὁδηγόν μου, ὅτε νεαρὸς κύριος, ξανθὸς καὶ μὲ μελανὸν ἐπινδύτην, μὲ ἐπλησίασεν, ὥστε ἐπιθυμῶν νὰ πληροφορηθῇ τί παρ' ἐμοῦ.

— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε, δὲν ἔχω ὁδηγόν, ἐλπίζω δὲ, ὅτι θὰ μοὶ κύνετε τὴν χάριν, νὰ μοὶ εἴπητε ἂν δύναμαι νὰ ἰδῶ σήμερον τὸ ἀνάκτορον τῶν θσακυρῶν.

Ὁ Μπέδεκερ δὲν ἔγραφε τίποτε περὶ τούτου, διό, ἀμφοτέρω μετέβημεν πρὸς τὰ ἀνάκτορα ἵνα πληροφορηθῶμεν. Ἡ εἴσοδος δὲν ἐπατρίετο τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ ἡτοιμαζόμενη νὰ ἀποχαιρετίσω τὸν ξένον μου.

— Ἴδετε τὸν κώδωνα; μὲ ἔρωτᾷ αἴφνης.

— Ὅχι, μόλις προχθὲς ἐφθασα καὶ δὲν ἐπρόφθασα ἀκόμη.

— Τότε, ἂν μοὶ κάμνετε τὴν εὐχαρίστησιν, τὸν βλέπομεν μαζύ.

Συνεζώνησα ἀμέσως, καὶ ἐτραπήμεν πρὸς τὸν κώδωνα· ἐφ' ὅσον δὲ ἐπροχωροῦμεν, τόσῳ ἐγνωρίζετο καλλίτερον. Μετ' ὀλίγων ἤμερῶν φίλοι, ὡς νὰ ἐγνωρίζετο, πρὸ πολλοῦ. Ὁ σύντροφός μου ἦτο γερμανικῆς καταγωγῆς, ἐκ Κρονστάδης καὶ ἐκαλεῖτο Μάιερ.

Ἦτο καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν ἀπειραρίθμων Μάιερ, περὶ τῶν ὁποίων δὲν θυμοῦμαι τίς εἶπεν, ὅτι ἐξ ὅλων αὐτῶν, εἰς μόνον ἐγένετο περιώνυμος, καὶ αὐτὸς ἐκαλεῖτο οὐχὶ ἁπλῶς Μάιερ, ἀλλὰ Μάιερμπεργ.

Ὁ ξανθὸς μου Μάιερ, μοὶ διηγῆθη ἅπαντα πρᾶγματα, ἵνα ἀποφυγῶμεν δὲ τὸν καύσωνα, μοὶ ἐπρότεινε νὰ ἀνέλθωμεν τὸ διερχόμενον πλησίον μας λεωφορεῖον.

Ἐν αὐτῷ προχώστερ τίς, μὲ μακρὸν πώγων καὶ λευκὴν ἐνδυμασίαν, ἤπλου ἐν μακαρίότητι τὰ μέλη του, καταλαμβάνων τρεῖς περίπου ὀσείας. Ὁ γενναίος συνεπιβάτης μας δὲν ἔργησε νὰ μὴ δώσῃ γνωριμίαν, καὶ νὰ ἀνοίξῃ ὁμιλίαν περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ τελευταίου ρωσοτουρκικοῦ πολέμου.

Ὁ ἥλιος ἐν τούτοις, φλογερώτερος τῶν λόγων τοῦ Μοσχόβιτου, μὲς ἠνώχλει πλείοτερον, καὶ τῇ προάσει τοῦ πολυτίμου Μάιερ, κατήλθομεν καὶ εἰς τρεῖς ἡμετέρας παρκαμμένης ζυθοπωλείας, οἷτινες ὁ θαλάρος κηπίσκος προσεμε δια προκλητικώτατα.

Ἐκτὸς ἡμῶν, ἐν τῇ ζυθοπωλείᾳ εὐρίσκοντο δύο ἐτινείας, οἷτινες ἐπίνον ζῆθον καὶ ἀνιμνισμὸν παιγνίσματα, καγχάζοντες ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν. Ἐν τῇ μετὰ οἱ σύντροφοί μου διέταξαν ζῆθον. Ὁ Μάιερ ἐσώπα, ὁ Μοσχόβιτης ἐξηκολούθει ἀνκλύων τὴν συνθήκην τοῦ Ἀγίου Στεφάνου, καὶ ἐγὼ ἀνιμνισκώμην τὴν μικρὰν ξυθὴν ὀχλαμηπόλον ἐν τῇ

ξενοδοχείῳ, ἥτις μοὶ ἐμειδία τὴν προτεραίαν γλυκύτητα.

— Ἄν δὲν σὰς ἀρέσῃ ἡ μ. πύρα, νὰ πάρετε βότκα. Ἐδῶ βλέπετε δὲν εἰμπορούμε νὰ ζήσωμεν χωρὶς βότκα.

— Βότκα; μήτε τὴν μυρουδιά της δὲν μπορῶ νὰ ὑποφέρω.

— Τότε ἀφοῦ δὲν πίνετε, χωρὶς ἄλλο θὰ παίξετε χαρτιά. Κάνουμε ἓνα πικέτο;

— Μήτε ἰδέαν ἔχω τῶν χαρτιῶν· εἰς τὸ σπῆτι μου δὲν εἶδα οὐδέποτε νὰ παίξουν, εἰς τὸ λυκειον κατόπιν μήτε ἤκουσα νὰ ὁμιλοῦν περὶ χαρτιῶν, καὶ σήμερον ἀκόμη τὰ ἀποτρειπιάζομαι.

— Χὰ, χὰ!... ἐκάγχασεν ὁ παχύσαρκος σύντροφός μου. Ἔτσι αἱ; τοῦ λόγου σου λοιπὸν εἶσαι περισσότερος ἅγιος, ἀπὸ τὸν ἅγιον Μητροφάνην. Τὴν εὐχή σου λοιπὸν, δαίε πάτερ. Μὰ φίλε μου, καὶ εἰ μοναχοὶ ἀκόμη παίξουν χαρτιά, καὶ πίνουν βότκα, αὐτοὶ μάλιστα πίνουν τὴν καλλιτέρα ἀπὸ ὅλους μας.

Ἐπειτα, καθὶ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἔχῃ ἓνα πάθος, ἄλλως παύει νὰ εἶναι ἄνθρωπος. Ἐγὼ τοῦλάχιστον δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω τοὺς ἀνθρώπους τοῦ εἵδους σας. Μὲ καταλαμβάνετε;

Δὲν ἐκαταλάμβανα τίποτε ἀπὸ τὰς περὶ ἀνθρωπίνων παθῶν θεωρίας τοῦ πελωρίου συντρόφου μου, ὅστις, ἐν τῷ μεταξύ εἶχε ροφήσῃ τρεῖς φιάλας ζύθου καὶ ἤνοιγεν ἤδη καὶ τὴν τετάρτην. Ὁ Μάιερ, ἐφ' ὅσον ἐξηκολούθει ἡ συνομιλία μας, ἐπλησίασε τοὺς παίζοντας νεανίας εἰς τὴν παρακειμένην τράπεζαν, ἐνθὺν ἤκουοντο εὐθυμότατοι γέλωτες. Ἀμφοτέροι ἐστρέφωμεν πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο. Εἰς ἐκ τῶν παικτῶν, νεαρὸς κομφεύμενος, μὲ μικροῦς ἀλλ' ἐκφραστικοῦς ὀφθαλμοῦς, παρατηρήσας ὅτι ἐβλέπομεν πρὸς αὐτόν, ἐξηκολούθει νὰ ὁμιλῇ βλέπων πότε πρὸς ἡμᾶς καὶ πότε πρὸς τὸν Μάιερ, κρατῶν εἰς τὰς χεῖρας του εἰσὶν τὰ παιγνίσματα.

Δὲν εἰμποροῦν νὰ ἐννοήσουν, εἶπεν, ὅτι τὸ παιγνίδι εἶναι ἀπλούστατον καὶ πολὺ εὐκόλον. Παρατηρήσατε, παρακαλῶ, καὶ ὑμεῖς, καὶ χωρὶς νὰ ἀναμείνῃ ἀπάντησιν μας ἐπλησίασε πρὸς τὴν ἡμετέραν τράπεζαν. Πέρνω τρεῖς χαρτιά, τὸν Ρῆγα· τὸ δύο καὶ τὸ ἐπτά, τοποθετῶ τὸ ἐν πλησίον τοῦ ἄλλου, αἱς βλέπετε τὴν τοποθέτησιν ταύτην, καὶ ὑποχρεοῦσθε νὰ εὐρῃτε τὸν Ρῆγα, ἂν τὸν εὐρῃτε κερδίζετε, ἄλλως χάνετε. Καὶ ὁμιλῶν, ἐπεδείκνυν ἡμῖν τὰ παιγνίσματα καὶ τὰ ἐτοποθετεῖ ἐπὶ τῆς τραπεζῆς.

Ἀμφοτέροι ἰδιεῖςμεν τὸ μεσικὸν παιγνίσμα, ὅπερ ἦτο πρᾶγματι ὁ Ρῆγας.

— Βλέπετε τὸ παιγνίδι· εἶναι ἀπλούστατον. Ἄν θέλατε παίξουμε μὲν μποτίλιχ μύρα.

— Ἐμπρός, εἶπον, σκεπτόμενος, ὅτι δὲν ἦτο ἐπὶ τέλους ἐγκλημα ἢ ἐλαφρὰ αὕτη διασκέδασις, καὶ ἄκων ἀνεπόλησα μύθον τινα τοῦ Ναστρανδίν Χόντζ.

Τὰ παιγνίσματα ἐστρώθησαν καὶ ἐγὼ ἐκέρδισα.

— Δύο μποτίλιες, εἶπεν.

— Ἐμπρός.

Τὴν φορὰν ταύτην ἔχασα, ἀλλ' ἐσκέρθη, ὅτι ἐπρεπε νὰ προσεῖω πλείοτερον.

— Πέντε ρούβλια εἶπεν ὁ κομψὸς κύριος.

- "Α! χρήματα ἐγὼ δὲν παίζω ποτέ.
- Δὲν βρῦνεσθε, ἐδῶ παίζουμε διὰ νὰ διασκεδάσωμεν, δὲν ἔχουμε κανὲν συμφέρον.
- Τὸ καταλαμβάνω, ἀλλ' εἶνε ἐναντίον τῶν ἀρχῶν μου.
- Ἀρχαί εἰς τὸ ταξειδί δὲν ὑπάρχουν· ἐμπρὸς δυνάμει ρούβλια.
- Πάει. Ἐκέρδησα.
- Πέντε ρούβλια.
- Ἐμπρός. Ἐκέρδησα καὶ πάλιν.
- Δέκα ρούβλια.

Δὲν διεμαρτυροῦμην πλέον, ἡ ἡδονὴ τοῦ πρώτου κέρδους εἰς τὴν ζωὴν μου ἦτο ἀρκούντως ἰσχυρὰ, ὥστε νὰ παρασύρῃ τὰς ἀρχὰς περιοδεύοντος ἐφήβου. Τὰ παιγνιόχαρτα ἐτοποθετήθησαν, ἐγὼ δὲ τὴν φορὰν ταύτην δὲν ἐκατόρθωσα νὰ εὕρω τὸν Ρήγα καὶ τὰ δέκα ρούβλια ἐπτερύγισαν.

Τὸ παιγνίδιον ἐξηκολούθει, ἐγὼ δὲ εἶχον ἀπολέσει ἤδη πλέον τῶν δέκα ρουβλίων. Εἰς τὰ θυλάκιά μου δὲ ἔφερον εἰσέτι ἐξήκοντα ρούβλια, καὶ ἀκταμάχηςτος ἔλθεις μὲ ἔσυρε πρὸς τὰ τρία παιγνιόχαρτα. Ἡσθάνομην, ὅτι ἔπρεπε νὰ κερδίσω τὰ ἀπολεσθέντα χρήματά μου.

— Δέκα ρούβλια, ἐφώνησεν εὐθύμως ὁ ξανθὸς μπαγκιέρης.

Χωρὶς νὰ προφέρω λέξιν, ἐτοποθέτησα τὰ δέκα ρούβλια ἐπὶ τῆς τραπέζης, μετὰ μίαν δὲ στιγμὴν καὶ τὰ χρήματα ἐκείνα ἐπῆγαν νὰ εὕρωσι τὰ πρῶτα.

Τρίθων τὸ μέτωπόν μου, προσέβλεψα τὸν Μάτιερ· καὶ οὗτος ἦτο καθηλωμένος εἰς τὴν παρακειμένην τράπεζαν, παίζων μετὰ τοῦ ἐτέρου νεανίου. Εἶχε καὶ οὗτος ἀπολέσει πλέον τῶν τεσσαράκοντα ρουβλίων. Μετὰ τρία τέσσαρα παιγνίδια καὶ τὰ ἐξήκοντα ρούβλια ἐγκατέλειψαν ἀνεπιστρεπτὰ τὰ θυλάκιά μου. Ἐπὶ μίαν στιγμὴν ὑπέλαμψεν ἀκτὶς ἐλπίδος· εἶχον κερδίσει ἐν ναπολεόνιον, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀπωλεῖται καὶ τοῦτο. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην κατειχόμεν ὑπὸ ὅλως ἀγνώστων συγκινήσεων. Ἡ καρδιά μου ἐπαλλεν ἰσχυρῶς καὶ ἡ καρχὴ μου ἦτο ἐντελῶς ἐσκοτισμένη. Αἱ δυνάμεις μου εἶχον παραλύσει καὶ ἡ φωνή μου ὑπέτρεμε. Εὐρισκόμην ἐν ἐντελεῖ ἐκνευρισμῷ. Χῶρος ἠνοίγετο ἐνώπιόν μου, ὅπερ μὲν ἡδυνάμην νὰ τὸ ἐννοήσω. Εἶχον ἀπωλέσει τὰ χρήματά μου, ἀλλ' ἐξηκολούθουν νὰ παραμένω σκεπτόμενος ἀκόμη, πῶς ἡδυνάμην νὰ κερδήσω τὰ ἀπολεσθέντα ρούβλιά μου.

- Ἐν ναπολεόνι, ἐφώνησεν ἐκ νέου.
- Δὲν ἔχω πλέον χρήματα.
- Δὲν πειραζει, ἔχετε τὸ ὥρολόγιόν σας.
- Τὸ ὥρολόγιόν μου; "Α! αὐτὸ δὲν τὸ παίζω, εἶνε ἐνθῦμιον.

Ἐπὲρρον τότε μικρὸν γυναικεῖον ὥρολόγιον ὅπερ ἔφερε παντοτε ἡ μήτηρ μου καὶ μοὶ τὸ ἐδῶρκεν ὅτε ἐγκατέλιπον τὴν Ἑλλάδα.

— Δὲν ἔχει νὰ πᾶν τίποτε τὸ ὥρολόγιόν σας. Σὰς τὸ ἐπιστρέφω ἀμα μοὶ δώσητε τὰ χρήματα, τὸ κρατῶ μόνον ὡς ἐνέχυρον.

"Ἠρχισα νὰ κομαινῶμαι καὶ δὲν ἐγνώριζον τί ἔ-

πρεπε νὰ πράξω, ὅτε εἰς βοήθειάν μου ἦλθεν ὁ χονδρὸς Μοσχοβίτης.

— Μὴ παίξεις, πλέον, παιδί μου. Πᾶμε νὰ φύγωμεν.

Ποῦ ἡδυνάμην νὰ ἀποσπασθῇ τῆς τραπέζης. Πρὸς στιγμὴν, ἐκινήθη νὰ φύγω, ἔλαβον τὸν πῖλον μου, ἀλλὰ ἔμεινα καὶ πάλιν. Ὁ Μάτιερ εἶχε χάσει μεγὰλα μεγὰλα ποσὰ καὶ μοὶ ἐζήτησε δανεῖον ὀλίγων ρουβλίων· δυστυχῶς καὶ ἐγὼ εὐρίσκομαι εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, μὴ δυνάμενος νὰ τῷ φανῶ χρήσιμος.

— Αἱ λοιπὸν, τί ἀποφασίζετε; Πηγαίνω τὸ ὥρολόγιό σας μὲ 50 ρούβλια καὶ οὕτως, ἡ μοῦ πέρνεται ὅ,τι ἔχασατε ἢ κρατῶ ἐνέχυρον τὸ ὥρολόγιό διὰ 50 ρούβλια. Καὶ λέγων ταῦτα, ἔθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης τὰ παιγνιόχαρτα. Ὁ Ρήγας εὐρίσκετο πρὸς τὰ δεξιὰ. Τὰ παιγνιόχαρτα ἀνελίχθησαν ἐκ νέου· χωρὶς ἄλλο ἐσκεπτόμην ὁ Ρήγας εὐρίσκετο εἰς τὸ μέσον. Ἐστρεψα τὸ μεσσίον παιγνιόχαρτον· ἦτο τὸ ἐπτά. Ἡ καρδιά μου συνετρίβετο καὶ ἡ χεὶρ μου ὑποτέρμουσα, ἐξήγαγε τὸ μητρικὸν ἐνθῦμιον, ὃ ξανθὸς παίκτης μοὶ ἔδωκε τὴν διεύθυνσίν του γεγραμμένην διὰ μελοδιδός. Ὁ Μάτιερ δὲν ἐφάνητο πλέον ἐκεῖ. Τὴν τελευταίαν φορὰν καθ' ἣν τὸν εἶδον, ἤκουσα νὰ λέγῃ, ὅτι ἔμεινε χωρὶς λεπτὸν καὶ μὲ ἀρκετὸν χρέος. Ἐκτοτε δὲν ἐνθυμούμαι τί ἀπέγεινεν. Ἐξῆλθον μετὰ τοῦ χονδρῶ μου Μοσχοβίτου, καὶ ἐβάδισα μετ' αὐτοῦ ἀρκετὴν ὥραν. Ἐπὶ πολὺ δὲν ἡδυνάμην νὰ συνέλθω καὶ δὲν ἐνόουν ἀκριβῶς πῶς περιῆλθον εἰς τοιοῦτο σημεῖον, ὥστε νὰ παίζω καὶ τὸ ὥρολόγιόν μου. Ἐν μέσῳ δὲ τῆς δυσθυμίας, ἥτις μὲ κατέλαβε, μόνη παρηγορία μοὶ ἀπέμεινεν ἡ ἐλπίς, ὅτι ἡδυνάμην νὰ λάβω τὴν ἐπομένῃν τὸ μικρὸν χρυσοῦν ὥρολόγιόν μου. Καὶ αὕτη ὁμῶς τάχιστα διελύθη.

"Ὅς διηγῆθην εἰς τὸν ξενοδόχον μου τὸ συμβάν, οὗτος μειδιών, μοὶ εἶπεν:

— Ὡ, φίλε μου, ἐνεπέσατε εἰς λωποδυτάς. Εὐνρετε, ἐνταῦθα ὑπάρχουσιν ἐν ἀφθονίᾳ αἱ συμμορίαι αὐταί, λωποδυτοῦσαι τοὺς ξένους, εἰτινες ἀγνοοῦσι τὴν ὑπαρξίν των, πάντοτε δὲ σχεδὸν μετὰ εἰρήζονται τὸ γινεσθὲν γερμανικὸν παιγνίδιον Κιουμὲι μπλάτσεν.

— Λέγατε περὶ αὐτῶν τῶν κυρίων, μεθ' ὧν ἐπαίξουμε ἐγὼ καὶ ὁ Μάτιερ;

— Βεβαίως, ἀπεκρίθη ὁ ξενοδόχος μου, ἀκόμη καὶ περὶ τοῦ ἄλλου τοῦ χονδρῶ κυρίου· ὅλοι αὐτοὶ εἶνε μία συμμορία, καὶ ὁ κύριος Μάτιερ, καὶ αὐτοὶ εἶνε ἀπὸ τοῦ; παστρικοῦς τούτους. Νὰ μὴ λάβετε τὸν κόπον νὰ ζητήσητε τὸ ὥρολόγιόν σας. Ἡ διεύθυνσις τὴν ὁποίαν σὰς ἔδωκεν εἶνε ψευδής.

Τὴν ἐπομένῃν ἡμέραν εἰσῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς λέσχης· καὶ παρητήρουν τὰς εἰκόνας. Κύριός τις καὶ πάλιν μὲ ἐπλησίασεν καὶ μοὶ ἐζήτησε πληρὴν φορίαν. Δὲν γνωρίζω ἂν ἦτο καὶ οὗτος λωποδυτὴς τῆς μεθόδου τοῦ Παπαῦ, ἀλλ' ἐντὶ ἀπαντήσεως ἐσπείσα νὰ ἀπομακρυνθῶ τῆς θέσεως, ἐν ᾗ διέμενον.

Εἰς τὴν Μόσχαν ἔμεινα μίαν ἐβδομαδα ἔτι, ἀλλὰ δὲν μοὶ ἔτυχε νὰ συναντηθῶ μετὰ τὰ περίφημα αὐτὰ ὑποκείμενα. Εἰς ἀνάμνησιν δὲ τῆς πρώτης μάχης γυναι-

μίας, ἔφερον κατὰ τὴν ἀναχώρησίν μου νέον, ἀλλὰ ἀργυροῦν ἤδη ὠρολόγιον. . . .

Ἡ μικρὰ αὐτὴ ἱστορία, μοι ἐπανερχεται πάντοτε ἐν τὴν μνήμην, δόσκις ἀναγινώσκω ἐν τῷ ἀστυναμικῷ δελτίῳ πράξεις ἀναφερομένας εἰς τὴν μέθοδον τοῦ Παπᾶ. Τελευταίως δέ, ὅτε ταξιδεύων ἐν τῷ Βυβλικῷ κόλπῳ, εἶδον πλατύζονον καὶ ρυπαρὸν λωποδύτην, διὰ τῆς αὐτῆς μεθόδου, ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ κλέπτοντα τὰ κέρματα ἀφελῶν τινων φουσταναλλοφάνων, ἐσυλλογίσθην, ὅτι ἀρκετὰ θὰ ἐπρωδύσασμεν ἑαυτοί, ἀφοῦ ἡ μέθοδος, ἀνεμίχθη μετὰ τῶν ἱεραικῶν ράσων καὶ τόσον ἐλευθέρως γεννεύεται.

ΘΕΟΔ. ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗΣ

Ἡ ἈΝΔΡΕΙΑ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΗΓΟΝ ΒΟΛΣΛΕΥ

Ὁ στρατηγὸς Βόλσλεϋ ἐδημοσίευσεν ἐσχάτως ἐν τῇ ἀγγλικῇ περιοδικῇ μίαν μελέτην περὶ ἀνδρείας, εἰς τὴν ὁποίαν δίδει ὁρισμὸν ἀρκούντως παραδόξον: τὴν ἀποκαλεῖ τὸ ἰσοδύνομον τῆς ἐντελοῦς ὑγείας.

Ἡ πεῖρα μ' ἐδίδαξε, προσθέτει ὑποστηρίζων τὸν ὁρισμὸν τούτον, ὅτι ἡ ἀνωτέρας περιωπῆς ἀνδρεία γενικῶς συνοδεύεται ὑπὸ ὅρων ὑγιεινῶν ἐντελοῦς, εὐχαρίστων. Ἐννοεῖται θεαίως, ὅτι ἀπαντῶσι καὶ ἀσθενεῖς ἢ ὑποχονδριακοί, οἵτινες εἰσὶν ἥρωες. Ὀλίγοι ἄνδρες ἐπεδείξαντο γενναϊότητα φυσικὴν καὶ ἠθικὴν, ὅσων ὁ βασιλεὺς Γουλιέλμος ὁ Γ', ἐν τούτοις, ὁ βίος αὐτοῦ δλοκλήρως ὑπῆρξε μακρὰ πάλιν μετὰ τὴν θελήσεως ἀδαμάστου καὶ ὀργανισμοῦ ἐντελικοῦ.

Ἡ κυρία ἀνάλυσις τῆς ἀνδρείας, ἐξακολουθεῖ ὁ στρατηγός, θὰ ᾔτο ψυχολογικὴ ἐπιχείρησις, πρὸ τῆς ὁποίας ὑποχωρῶ. Θὰ ἀρκεσθῶ νὰ σημειώσω ἡγεγμένα τινὰ, προερχόμενα ἐξ ἰδίων μου παρατηρήσεων, σημειῶν ἐν πρώτοις, ὅτι ἡ ἀνδρεία τοῦ στρατιώτου εἶναι τι ὅλως διάφορον τῆς ἐπιδεικτικῆς γενναϊότητος, ἥτις ἀπαντᾷ συχνάκις ἐν τῷ καθ' ἑαυτὸν βίῳ. Εἰς ἀγροῖκος, ὅστις ποτὲ δὲν ὑποχωρεῖ ἐν τὴν πυγμαχίαν, εἰς μονομάχος, ὅστις εἰκοσάκις ἀντιμετώπισε καθ' ὅλους τοὺς τύπους τὸ πῦρ τοῦ ἐπιπέλου του, δύνανται κάλλιστα νὰ δειξώσιν αἰετὶν δειλίαν ἀπέαντι τῶν συρίζουσων σφαιρῶν, εἰς ἐκέρων καὶ ἀληθῆ μάχην. Οἱ ἥρωες πολὺ σπανοὶ εἰσὶ κατὰσκευασμένοι ἐκ τοῦ ὑφάσματος τούτου, διότι ἡ ματαιοδοξία μόνη ὑποστηρίζει τοὺς τοιαύτους ἐν τῇ πλαστῇ γενναϊότητι αὐτῶν. Ἀνακαίρεται τὸ πλάσιον τούτο, καὶ ὅλη των ἡ ἀνδρεία καταρρεῖ ἐν ἀκαρεῖ. Ἐνθυμῶμαι ἕνα ἀξιωματικὸν ὑπαγόμενον εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην, τὸν ὁποῖον συχνὰ εἶδον θαυμασιῶς διατηροῦντα τὴν ἀντοχήν του ὑπὸ τὸ πῦρ. Ἦτο μάλιστα εὐθυμὸς ἄνθρωπος ἐν τῇ μέσῳ τῶν συνήθων κινδύνων τοῦ πολέμου, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ ἔχη θεατὰς. Ἀλλὰ μίαν ἡμέραν ὥρισθη νὰ διευθύνῃ ἐφοδὸν ἐκ τῶν κινδυνώ-

δεστέρων. Ἡ ἐπιχείρησις δὲν ἐπέτυχε καὶ αἱ ζημιαὶ ἡμῶν ὑπῆρξαν μέγισται. Μοι εἶπον, ὅτι ὁ ρηθεις ἀξιωματικὸς ἦτο μετὰ τῶν νεκρῶν. Ὅτε τὰ πτώματα μετεκομίσθησαν, μετέβην ὅπως παραστῶ εἰς τὴν κηδεῖαν του, ὅτε τὸν συνήντησα κάλλιστα ἔχοντα, καὶ ὑγιέστατον. Μοι διηγήθη μετὰ χαρᾶς, ὅτι χάρις εἰς τὸ νυκτερινὸν σκότος, ἠδυνήθη νὰ διαφύγῃ τὸν ἐχθρὸν καὶ νὰ ἐπανεῖλθῃ εἰς τὰς τάξεις ἡμῶν. Ἐν τούτοις, εἴη τινὰ βραδυτέρον ἔμαθον τὴν ἀλήθειαν κατὰ τρόπον μὴ ὑποκείμενον εἰς ἀμφιβολίαν. Ὁ παλληκαρὴς μου, ἔχεν ἀπλούστατα ἐγκαταλείψει τοὺς ἄνδρας του, διὰ νὰ χωθῇ ἐντὸς λόχμου. Ἦτο ἐκ τῶν ἀνδρείων ἐκείνων, οἵτινες ἔχουσιν ἀνάγκην τοῦ φωτός τῆς ἡμέρας καὶ τῆς δημοσιότητος, ὅπως ὑποκριθῶσι τὸν ἥρωα.

Συνήντησα συχνάκις ἀνθρώπους ἀδυνάτους καὶ ἄνευ ψυχικῆς ἐνεργητικότητος, οἵτινες εἰλικρινῶς ἐπιθυμοῦν νὰ εἶνε γενναῖοι, καὶ τοὺς ὁποίους εἰς δαίμων ἐξωθεν πάντοτε εἰς ταραχὰς, διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἦσαν πλασμένοι. Οἱ τοιοῦτοι εἰσὶν ἱκανοὶ νὰ καταστρώσωσι πλῆθυσ ἀτινα δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ φέρωσιν εἰς πέρας, καὶ μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς αὐταπαντῶνται· ἐπειτα, αἰφνιδίως ἡ γενναϊότης τοὺς ἐγκαταλείπει, καὶ τρέπονται εἰς φυγὴν.

Ἀξιομνημόνευτον παράδειγμα τοὺς εἶδους τούτου εἶναι ὁ λόρδος Φραϊνὴ δὲ Ουέρν, ὅστις κατέστρωσε τὸ σχέδιον τῆς περιστροφικῆς αὐτοῦ κινήσεως κατὰ τὴν μάχην τῆς Σεδγεμίου. Μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς συναντήσεως μετὰ τῶν βρασιλικῶν στρατευμάτων, τὰ πάντα ἔδεικνον κάλλιστα. Ἀλλὰ τῆς στιγμῆς τῆς ἐνεργείας ἐπιστάσεως, κοράσιον δεκαπέντε ἐτῶν θὰ εἰδείναι περισσοτέρων αὐτοῦ ψυχραιμίας. Καὶ ἐν τούτοις, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς διψοῦν καὶ τὴν τολμηροτέραν ἐπανάστασιν, ἥτις ἐμελλεν ἐξάπαντος νὰ τὸν ὀδηγήσῃ, ἢ εἰς τὸν θρίαμβον ἢ εἰς τὴν ἀγχόνην!

Ὑπάρχουσιν ἐπίσης καὶ ἄνθρωποι, οἵτινες στεροῦνται μὲν φυσικοῦ θάρρους, ἀλλὰ διὰ τῆς θελήσεως καὶ τῆς βίας ἐπιβᾶλλουσιν εἰς ἑαυτοὺς ἀνδρείαν τεχνιτὴν, ἐπειδὴ ἀπαιτεῖ τοιαύτην ἡ φιλοδοξία των. Τῇ ἀληθείᾳ, ὁ στρατιώτης δρμηφύτως πᾶν ἄλλο ἀγαπᾷ, παρὰ νὰ ἀκολουθῇ εἰς τὸν κίνδυνον τοὺς ἀρχηγούς του. Ἀλλ' ἡ ὑπερηφάνεια εἶναι τόσον ἰσχυρὰ παρ' αὐτῷ, ὥστε κατορθοῖ νὰ δαμάσῃ τὴν δειλίαν του. Δι' ὁποῖον ἐνδομύχων θρασύνων θὰ διέρχωνται οἱ δυστυχεῖς οὗτοι ἄνθρωποι!

Καὶ ἐνταῦθα τίθεται τὸ ἐξῆς ζήτημα. Ποῖος εἶναι ἄξιος πλείονος σεβασμοῦ, ὁ δαμάσας τοιοῦτοτρόπως τὰ ἀγενῆ του ἐνστικτα, ἢ ὁ γεννηθεὶς ἐκ φύσεως ἀνδρεῖος καὶ ἡρώων πρὸς τὰ πρόσω ἄνευ οὐδεμιᾶς δυσκολίας, ἄνευ οὐδενὸς ἀγῶνος; Ὅποια δὴποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ ἀπάντησις, δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ καμμία ἀντίρρησης ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἑλκυστικώτερον τῶν δύο χαρακτήρων. Δύνανται νὰ εἰρησάσῃ τὸν πρῶτον, ἀλλ' ἐξ ἐμφύτου φέρεται πρὸς τὸν δεύτερον.

Δὲν ὑπάρχει τίποτε περιεργότερον τῆς μελέτης

τῶν παροδικῶν πανικῶν, εἰς οὓς δλόκληρα στρατεύματα ὑπδκείνται ἐνώπιον τοῦ ἐχθροῦ. Οἱ πανικοί οὗτοι συμβαίνουν συνήθως τὰς νύκτας. Ψῖδον δλόκληρον μεραρχίαν περιελθούσαν εἰς παράφροναν φόβον, διότι ἐρυπνίσθη αἰφνιδίως, καὶ δραξαμένη τῶν ὀπλων, ἔνευ οὐδεμιᾶς ἀνάγκης. »

Ὁ στρατηγὸς Βόλσλεϋ ἀναμφιβόλως ὑπαινίσσεται τὸ ἐπεισόδιον τὸ λαβὸν χώραν ἐν Τέλελ-Κε-θίρ, περὶ τοῦ ὁποῖου αἱ ἀγγλικαὶ ἐφημερίδες ἐτήρησαν πλήρη τιγὴν, ὅπερ ὁμῶς οὐχ ἥττον δὲν ἐλήσμονήθη. Ἀξίωματικοὶ καὶ στρατιῶται εἶχον συμπλακὴν μεταξὺ τῶν, ἐκλαμβάνοντες ἀλλήλους ὡς ἐχθροὶ, καὶ ἀλληλοκτονίζοντες φόβῳ ἐγένετο ἐπὶ πολλὴν ὥραν. Εἰς βραχὺς καὶ παχὺς ἀξίωματικοί, εἰς τόσῃν σύγχυτιν εἶχε περιέλθει, ὥστε ἐπυροβόλητε διὰ τοῦ περιστρώφου του κατὰ τὸ αὐτὸ ἰδιόου αὐτοῦ ποδός, ὃν ἐξελάμβανεν ὡς ἐχθρόν.

Ἄῤῥακτον ἔθνος, ἐξακολουθεῖ ὁ στρατηγὸς Βόλσλεϋ, ἔχει ἰδίαν μορφήν ἀνδρείας. Ὁ δομητικὸς γάλλος, ἰκανὸς νὰ διαπράξῃ ὅλου τοῦ ἡρωϊσμοῦ ἐν ὅσῳ τὰ πνεύματα θάινονται κατὰ τὰς εὐχὰς αὐτοῦ, μάχεται κακῶς, ὅταν ἡ ἥττα φκίνεται πιθανή. Ὁ πιστὸς καὶ εὐπειθής, ἀλλ' ἀμαθὴς ῥήσος στρατιώτης, δεικνύει ἐπιμονὴν ἥτις ὁμοιάζει πολὺ τὴν τοῦ ἀγγλου. Ὑποφέρει τὰς στερήσεις καὶ τοὺς κόπους μετ' ἀξιοθυμίας ἐγκαρτερήσεως. Μετοξὺ τῶν μεγάλων εὐρωπαϊκῶν στρατῶν δὲν ὑπάρχει κανεὶς, τοῦ ὁποῖου τὰ στοιχεῖα νὰ δύνανται νὰ παραβληθῇ πρὸς ἐκεῖνα, ἐξ ὧν συνίσταται ὁ στρατὸς τοῦ Βουλκῶν. Ἡ ἀνατροφή, οἱ νόμοι, τὰ ἔθιμα, καὶ πρὸ πάντων ἡ θρησκεία, καθιστῶσι τὸν τοῦρκον τὴν φειδύτερον τῶν ἀντιπάλων.

Ἡκούσα συγὰ νὰ λέγωσιν, ὅτι οἱ μικρόσωμοι ἄνδρες εἰναι θεολογικώτεροι τῶν μεγαλοσώμων. Ὁ, τι δύνανται νὰ βελτιώσῃ, εἶνε, ὅτι εἰς τῶν ἀνδρειότερον ἀνθρώπων ὅτους ἠγνώρισα, εἰς τῶν μᾶλλον ἀδιαφόρων πρὸς τοὺς κινδύνους, εἶχεν ἀνάστημα ἐξ ποδῶν. Πρὸς δὲν ἔλαβε μίαν κίνησιν, ὅπως ἀποφύγῃ μίαν νύκτα. Μίαν νύκτα ἦτο ἐπιπρος, κάθωθεν πρὸς τὸν ὁρίζοντα, εἶχον νὰ τῇ ἀνακοινώσω κατὰ, καὶ ὁμῶς αὐτῷ, ἔθνηκα τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τῆς κνήμης του. Ἐκτόσθε μικρὰν κίνησιν, καὶ μοὶ εἶπε μετὰ γέλιου :

« Ἡρόσε, ἡγεμῆτέ, διότι ἔρπαξα μίαν σπαῖραν εἰς τὸν ἰσθμόν »

Μεθὺ, ἡ συνδολεξίς ἐξηκολούθησεν, ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ κενταύκος βελόνης. Ἦτο ὁ ἀντιπράτης Γερλίδας Ἑρκαμ.

Καὶ ἐν ἀνέκδοτον, διὰ νὰ τελειώσωμεν. Πρὶκεῖται περὶ τοῦ Ἀγγλου στρατηγοῦ, ὅστις, μέλλων νὰ προσβλῇ πρὸς Κηδὲ, ἔλεγεν εἰς τοὺς ἄνδρας του : « Ἀγγλοι πολεῖτε μετ' ὁρμητικῶν, ὡς ὁμοίως, δὲν θὰ ἀφῆτατε ποτὲ νὰ χάσῃ νικητῶν ἰσπανοὶ, τρεφόμενοι μετ' ὁρμητικῶν »

Συγκρατῶν γάλλος ἀνφέρων τὸ ἀνέκδοτον τοῦτο, ἐπικαλεῖται αὐτὸ ὡς παραδειγμα, ὅπως ἀποδείξῃ τὴν ἀνικητότητα τῆς ἀγγλοαξωνικῆς φυτῆς ὅπως ἐκείνη ἐπὶ κλησιν εἰς τὴν τιμὴν καὶ εἰς λάς εὐγενεῖς ιδιότητες τῆς καρδίας, πράγμα τὸ

ὁποῖον, λέγει, διακρίνει ἀποκλειστικῶς τὸν γάλλον στρατιώτην. Γελοιοποιεῖ λοιπὸν τὴν ἐπὶ κλησιν τοῦ ἀγγλου ἀξίωματικοῦ εἰς τὸν στόμαχον τῶν ἀνδρῶν του. Τοῦτο προέρχεται, προσθέτει ὁ Βόλσλεϋ, ἐκ τοῦ ὅτι ἠγνείει τὸν κύριον χαρακτῆρα ἡμῶν, ὅστις ἀποτελεῖ τὴν ἀληθῆ ἰσχύν μας. Τούτῃ, τὴν βαθεῖαν ἡμῶν περιφρόνησιν πρὸς πᾶν ὅτι τυγχάνει ξένον εἰς τὰς ἐθιμὰς μας. Ὁ ἀγγλος στρατηγὸς ἦτο κατὰ βέλος ἄνθρωπος συνετός. Ἐγίνωσκε τὰς προλήψεις τῶν στρατιωτῶν του καὶ ἤξευρε νὰ τὰς χρησιμοποιοῖ.

Ἡ ΝΕΑ ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΟΥ ΚΗΛΕΥ

Τὸ ἐπόμενον ἐξιστοῦμεν ἀπὸ δημοσίους παρρησιᾶς Μικρὰ Ἐφημερίδα, περὶ τῆς νέας κινήσεως δυνάμεως, ἣν ἐφεύρεν ὁ Κηλεϋ.

« Γινέται τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν ἐρωτῶσιν ἡμᾶς δι' ἐπιστολῶν αὐτῶν, διατὶ ἡ Μικρὰ Ἐφημερίς δὲν ἐπράγματι ἐστὶ περὶ τῆς περιήγησης τῆς μηχανῆς, τῆς ἐφευρεθείσης ὑπὸ τοῦ ἀμερικανικοῦ Κηλεϋ, ἥτις ἀπὸ πέντε ἡ ἐξ ἐβδομάδων ἀπασχολεῖ τοσοῦτο ζωηρὸς μερίδα τινὰ τοῦ τύπου. Ἐν τούτοις τὸ αἷτιον τῆς σκοπίμου σιωπῆς ἡμῶν ἦτο ἀπλοῦστατον. Ἀνεμόμενοι νὰ ἐννοήσωμεν !

Αἱ ἐξηγήσεις αἱ δοθεῖσαι ἐν εἰδαι ἀνθροδίσμῳ ἐπὶ τὸν κ. Σιεβρὼλ κατὰ τὴν ἐπετηρίδα τοῦ 102 ἔτους τῆς ἡλικίας του, παρὰ τοῦ συνταγματάρχου Λαμὲ, περὶ τῆς θαυμασίας ἐφευρέσεως τοῦ συμπατριῶτου του, ἐράνησαν ἡμῖν λίαν σύντομοι, λίαν συγκεχυμένοι, καὶ πρὸ πάντων, λίαν φαντασιώδεις, ὥστε νὰ θεωρηθῶσιν ἀξίαι προσοχῆς.

Βίχον ἀρκέσει, ἐντούτοις, αἱ ἐξηγήσεις αὐταί, ὅπως ἦσαν, ὅπως ἐξάψωσι τὸν ἐνθουσιασμόν τινὸς συναδέλφου, καὶ νὰ τὰς πείσωσι νὰ προείπωσι μὴ τόνον διθυραμβικὸν τὴν προσεχῇ οικονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ἐπανάστασιν, ἥτις προελεύσεται ἐκ τῆς ἐφευρέσεως.

Ἀλλὰ συγχρόνως, ἤρκεσαν καὶ εἰς τὸν κ. Βιετρή, ἰσθμὸν γραμματέα τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν, ὅπως καταγγεῖλῃ τὴν κινητήριον μηχανὴν τοῦ Κηλεϋ ὡς ἀληθῆ φενακισμόν, μὴ ἀξίζοντα νὰ συζητηθῇ σοβαρῶς.

Αἱ δύο αὗται γνώμαι, αἱ τότεν ἀντίθετοι, ἐράνησαν ἡμῖν ἐξίσου ὑπερβολικαί, καὶ ἡλιπίζμεν ὅτι ἡ ἐφευρέτης καὶ εἰ ὁπαδοὶ του ἤθελον πράγματι αἰετῶς προσθέτους ἐξηγήσεις φύσεως τοιαύτης, ὥστε νὰ δυνάμεθα ἐν γνώσει ν' ἀποφανθῶμεν περὶ τοῦ ζήτηματος. Αἱ ἀπρακτικτοὶ αὗται ἐξηγήσεις δὲν μὲν ἤλθον. Συνεπῶς, δὲν εἴμεθα νῦν κἄλλιον πληροφορημένοι ἢ χθές, καὶ δυνάμεθα νὰ υποθέσωμεν, ὅτι καὶ αὐτὸν δὲν θὰ ὤλεν εἰς κρείττονα θέσιν. Ἐκ πρώτης ὀφείας, φαίνεται, ὅτι ὁ κ. Κηλεϋ, ὁ κ. Λαμὲ καὶ αἱ αὐτοσχέδιοι δικηγόροι των, ἐξήντησαν πᾶσαν ἀντιπρῶτον τὴν ἐπιστήμην, καὶ εἶπον εἰς μίαν φορὰν ὅτι ἡ

Ἐπὶ τῆς πρώτης λοιπὸν ἐκθέσεώς των, ὑποτιθε-
μένης ὡς ὁριστικῆς, ὀφείλομεν νὰ κατὰγινώμεν, ὅπως
ἐνχαριστήσωμεν τὴν δεδικοιολογημένην περιέργειαν
τῶν ἀναγνώστων μας.

Τὸ κινητήριον τοῦ Κήλεϋ καθ' ὃν παρέσχεν ἡμῖν
παρακτιρισμὸν αὐτοῦ, εἶνε κινητήριον ἀκουστικόν.
Κινητήριον τὸ ὁποῖον δὲν βαδίζει διὰ τοῦ ἀτμοῦ ἢ
διὰ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἤχου.

Φαντάσθητε σφαῖραν μεταλλικὴν, 75 ἑκατοστο-
μέτρων διαμέτρου, στρεφομένην περίξ στρόφιγγος
σταθερῆς, πρὸς τὸν ἕνα πόλον, ἐν ᾧ
ὁ ἕτερον πόλον εὐρίσκεται ἕτερος στρόφιγξ, κι-
νῶν οὗτος, στρεφόμενος ὁμοῦ μὲ τὴν συσκευὴν. Τὸ
ἄκρον τοῦ στρόφιγγος τούτου τοῦ κινητοῦ, φέρει τρο-
χελίαν δυναμένην νὰ ἐπηρεάζεται ἐξ οἰασδῆποτε
κινήσεως.

Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς σφαίρας εἶνε τοποθετημένον
συστήμα σωλήνων φωνητικῶν καὶ μεταλλίνων ἐλα-
σμάτων δονουμένων, ἐφ' ὧν κτυπᾷ μικρὰ σφύρα.

Προσέθετα εἰς ταῦτα μίαν πλάκα τοῦ Schladin,
χρησιμεύουσαν πρὸς ρύθμισιν καὶ διακονίαν τῆς
κινήσεως τοῦ ὅλου, καὶ ἔχετε τὴν κινητήριον μη-
χανήν!

Μεταδίδεται παλμικὴ κίνησις εἰς τὰ μεταλλινὰ
ἐλασμάτα διὰ τῆς μικρᾶς σφύρας, διὰ μέσου τῶν
φωνητικῶν σωλήνων οἱ ἥχοι ἐναποταμιεύονται ἐν-
τός τῆς σφαίρας, ἥτις αἰφνιδίως ἀρχεται κινουμένη
κατὰ μεγίστην ταχύτητος, ὡς ἐάν τὴν ἐστρεφον
ἑκατομύρια ἀοράτων δακτύλων.

Ἰδοὺ πᾶν ὅτι, μᾶς εἶπον, ἄντι οὐδεμιᾶς πλατυτέ-
ρας ἱππεύσεως. Ἰδοὺ κατὰ συνέπειαν, καὶ πᾶν
ὅτι γινώσκουμεν.

Κάποιος ἐν τούτοις ἠδρόκησε νὰ προσέβη, ὅτι
τὸ μηχανήμα τοῦτο τίθεται εἰς κίνησιν ἐνεκα τῆς
ἀντιθέσεως τῶν μορίων τοῦ ἀέρος (ἢ τοῦ αἰθέρος)
πυκνώνων εἰς παλμικὴν κίνησιν διὰ τοῦ ἤχου, καὶ
ἀναγκάζοντων τὴν σφαῖραν νὰ στραφῇ.

Ἐν τούτοις, καίτοι ἔχοντες τὴν καλλιτέραν θέ-
σιν τοῦ κόσμου, ἀναγκάζομεθα νὰ ὁμολογήσωμεν,
ὅτι αἱ ἐξηγήσεις αὗται οὐ μόνον δεικνύουσι τὸ ἀδύ-
νατον τοῦ τοιούτου μηχανήματος, ἀλλ' εἰσὶ καὶ
ἀκατάληπτοι.

Ἐστω, ἂς παραδεχθῶμεν, ὅτι διὰ τῶν δονήσεων
τοῦ ἤχου μεθοδικῶς ἐρρυθμισμένων, εἶνε δυνατόν νὰ
περιτρεφῇται μία σφαῖρα κενὴ ἐσωτερικῶς· ἀλλὰ
τὸ νὰ ἀναπτύσῃ τοιαύτην ὑπερβολικὴν δύναμιν ἢ
ἐκστραφῇ αὕτη, μετατρεπομένην εἰς ωφέλιμον ἐρ-
γόν, εἶνε ἀπίστευτον, καὶ ὅς μᾶς συγχωρήσωσιν οἱ
ἀνθρώποι εὐρεῖται νὰ μὴ τὸ παραδεχθῶμεν, ὡς δὲν
ἐπιτρέπεται νὰ παραδεχθῶμεν καὶ τὸ ἀεικίνητον.

Καὶ αὕτη ἡ ὠραιότερα κόρη τοῦ κόσμου δὲν δύ-
ναται νὰ δοσθῇ, εἰμὴ ὅτι ἔχει, εἶπεν ἡ σοφία τῶν
ἀνθρώπων. Ἀρα, ἐξ ἀνάγκης, καὶ αἱ ὠραῖαι καὶ αἱ ἀ-
κατακίμαι κόραι, δὲν δύναται νὰ δίδωσιν ὅτι δὲν
δύνανται.

Ἄς παραδεχθῶμεν, ὅτι ἡ δύναμις ἢ παραχγόμενη
ἐκ τῆς παλμώδους κινήσεως τῶν ἐλασμάτων, δύνα-
ται νὰ στρίψῃ ἓνα ἀνεμοδείκτην, νὰ μεταδίδῃ εἰς
ἕνα μεταλλικὸν ἢ νὰ ἐγγράφῃ ἐπὶ κηρίνης πλά-

κῆς, ὡς τὸ τηλεφώνον καὶ ὁ φωνογράφος, τὰς ἐλα-
χίστας κυμάνσεις τῆς ἀνθρωπίνης φωνῆς... Αὐτὸ εἶνε
πᾶν ὅτι δύναται νὰ γίνη! Καὶ τὰ παιδικὰ ταῦτα
παίγνια, εἶνε πολὺ μακρὰν τῶν λεγομένων, ὅτι ἐν
τῇ ὀρχήστρᾳ ἐνὸς θεάτρου θὰ σχηματίζεται δύνα-
μις ὑπερτέρα τῆς παραγομένης ἐκ τῆς πτώσεως τοῦ
καταρράκτου τοῦ Νιαγάρα, καὶ ὅτι θὰ ἀρκῇ μία
ὠραία γυνὴ νὰ πλήττῃ διὰ τῶν δακτύλων τῆς τὸ
κλειδοκύμβαλον, ὅπως θέσῃ εἰς ἐνέργειαν δύναμιν
τριακοσίων ἱππων».

Μᾶς λέγουσιν, ὅτι ὁ κ. Κήλεϋ διὰ τοῦ κινητήρος
αὐτοῦ κατώρθωσεν ἐντὸς δεκαοκτῶ λεπτῶν νὰ δια-
τρυπήσῃ εἰς σκληρὸν λίθον ὅπῃ μήκους ἐξ μέτρων
καὶ διαμέτρου ἐνὸς καὶ ἡμίσεως μέτρου.

Δὲν θέλομεν νὰ ἀμφισβητήσωμεν τὴν καλὴν πί-
στιν οὐδενός. Ἀλλὰ πρὶν πιστεύσωμεν, ἐπεθυμοῦμεν,
ὡς ὁ ἅγιος Θωμᾶς, νὰ ἴδωμεν. Ἐὰν ὁ κ. Κήλεϋ ἔ-
στρεγγε νὰ ἀνανεώσῃ τὸ πείραμά του, ἐστω καὶ ἐπὶ
μικροτάτης κλίμακος, ἐνώπιον καταλλήλου ἐπιτρο-
πῆς, διατρυπῶν τὸν γρανίτην τοῦ πεζοδρομίου ὅπερ
κεῖται πρὸ τῶν γραφείων τῆς Μητρῆς Ἐφημε-
ρίδος, τῷ ὑπισχνούμεθα ν' ἀνακηρύξωμεν τὸν θρίαμ-
βόν του εἰς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος.

Δὲν πρέπει, ἄλλως, νὰ παραλείψωμεν, ὅτι πρῶτοι
οἱ συμπολίται τοῦ ἀμερικανοῦ δυσπιστοῦσι πρὸς τὴν
εὐφροσύνην του. Ἰδοὺ τὴν γράφει ὁ πρόεδρος τῆς ἐν Φι-
λαδέλφειᾳ Δέσχης τῶν μηχανικῶν :

«Δὲν θέλω νὰ εἶπω, ὅτι ἡ Ἀμερικὴ ὑπολείπεται
ποσῶς τοῦ λοιποῦ κόσμου ὑπὸ ἔσποιν μηχανικῆς,
οὐχ ἥττον, εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἐάν οἱ ἡμέτεροι μηχαν-
ικοὶ ἦσαν κάλλιον κατηρτισμένοι εἰς τὰ ζητήματα
τοῦ εἶδους τούτου, δὲν ἦ θάλομεν ἰδεῖν καὶ κυ-
φορουμεῖνας ἀηδεῖς ἀστεϊότητες, ὡς
τὸ ζήτημα τοῦ κινητήρος τοῦ Κήλεϋ.»

Οὐδεὶς προφήτης ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. Ὁ Κήλεϋ,
μὴ δυνθεὶς νὰ πείσῃ τοὺς συμπολίτας του, ἤλθε νὰ
δοκιμάσῃ τοὺς Εὐρωπαίους.

Εἰς τὴν Ἡροφίαν Μνήμην Σοῦ

(Παραλειφθεῖσα σελὶς τῆς ἱστορίας)

Πλείστας ἐν τῷ πολυταράχῳ βίῳ των ἀριθμοῦσιν
ἡμέρας ἀνεπιλήστους αἱ ἀρχαῖαι πόλεις· εἰς τίνα δὲ
τῶν τοιούτων ἡμερῶν εὐρίσκετο καὶ ἡ γηραιὰ Το-
κάτη, καὶ ἦτο ὅλη ἀνάστατος, καὶ ἐβόα ἀπ' ἄκρου
εἰς ἄκρον ὡς κυμαίνομενον πέλγος.

Ἀσυνήθης τις καὶ ἐπιβλητικὴ πανήγυρις ἀπη-
σχόλει τοὺς κατοίκους τῆς εἰς παντοίας προπαρα-
σκευῆς. Τὰ παιδία, ἐρπασίμως ἐνδεδυμένα, ἐθρῦ-
βουν χαρμόσυνα ἄνω καὶ κάτω, μέλλοντα νὰ μετα-
βῶσιν εἰς προεπλήκτους τοῦ Χαλοῦ Ἡγεμόνος, ἐνῷ
οἱ ἄνδρες ἐκόσμευον τοὺς ἐξώτας καὶ τὰ καταστή-
ματα, καλύπτοντες διὰ βαρυσίμων περικίων ὀρα-
σμάτων τὰς ὁδοὺς δι' ὧν ἐμελλεν ἐκείνος νὰ διέλθῃ.

Ἰδέτε τὰς εὐπέρους μητέρας, πὺς ἐκάστη μεριμνᾷ
νὰ ἐνδύσῃ ἕσταν αἶσαν τε πλουσιώτερον καὶ λαμπρότε-
ρον τὸ ὀλίγον μισθὸν τῆς, ποθοῦσα, ἕνα τὸ ἰδικόν
τῆς διαλάμψῃ ὑπὲρ τὴν πλυθὺν τῶν ἄλλων πι-

δίων, καὶ οὐδὲ φροντίζουσα εἶν τόσα πτωχὰ ἡμίγυμνα δὲν θὰ ἡδύναντο, ἐνεκεν τῆς πενίας τῶν, νὰ παρעυρεθῶσιν εἰς τὴν τελετήν. Μὴ τάχα ἦτο αὕτη ὑπεύθυνος; Τί τὴν ἐμέλλεν; ὁ Οὐρανὸς ὀφείλει νὰ φροντίσῃ δι' ἐκείνα.

Ἦδη ἡ πόλις ἡκτινοβόλει διὰ τῶν δώδεκα ἀναπεπταμένων πυλῶν τῆς, καταστόλιστος ἐν ἀνθεσι καὶ ταινίαις, καὶ οἱ πύργοι τῆς, ἐστεμμένοι διὰ κλάδων μυρσίνης, ἀπῆστραπτον ὡς σμαραγδοκόλλητον διάδημα ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν βράχων ἐφ' ὧν ἐξείνουντο.

Οὐδ' ἡ ἐλαχίστη ὅμως φαιδρότης, διεκρίνετο ἐπὶ τὰς ὄψεις τῶν πανηγυρίζοντων ἐκείνων ἀνθρώπων, οἵτινες, διὰ τῆς κολακευτικῆς ταύτης λαμπρότητος δὲν ἐσπευδον νὰ ὑποδεχθῶσι λαοφιλῇ βασιλέα, ἀλλ' ἐπεχειροῦν νὰ ἐξευμανίσωσιν ὁμὸν ἐχθρὸν, παραδίδοντες ἀμαχητὶ τὴν πόλιν τῶν εἰς τὸν Χωλὸν Ἡγεμόνα. Ἐθεώρουν ματαίαν καὶ ἐπιζήμιον πᾶσαν ἀντίστασιν, μετὰ τὰς καταστροφὰς τόσων γειτόνων πόλεων, καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς κραταιᾶς Σιδαστείας, ἥς κατέσκαψε τὰ περιάλλητα τείχη, ὧν τὰ ἐρείπια εἰσὶτι ἀντήχουν ἐκ τῶν θνασμάτων οἰμωγῶν τῶν μαρτυρησάντων κατοίκων τῆς.

Κατάτρομοι οἱ δῦσμοιροὶ ἄνθρωποι ἐκ τῶν παθημάτων τῶν πέριξ, ἐξηγνημένοι ἐκ τόσων προγενεστέρων πολέμων καὶ συμφορῶν, διανοήθησαν ν' ἀποφύγῃσι τὴν γενικὴν καταστροφὴν, ὑποδεχόμενοι μετὰ πομπῆς τὸν φοβερὸν κατακτητὴν, καὶ ὅπως τὸν βεβαιώσωσι κάλλιον περὶ τῆς εἰλικρινοῦς καὶ προθύμου ὑποταγῆς τῶν, ἐπιμπον αὐτῷ τὰ μικρὰ τῶν ὡς ἐμπροσθοφυλακὴν τῆς προϋπαντήσεως, δύο χιλιάδας ἀκάκων παιδίων, ἐπ' ἐλπίδι νὰ τὸν κινήσωσιν εἰς ἔλεον, θαρροῦντες ἐπὶ τὴν πεφημισμένην στοργὴν ἣν ἔτρεφε πρὸς τὰ ἴδια τέκνα του.

Ταλαίπωροι ἀπονενοημένοι! ὑπελόγισαν ὡς ἄνθρωποι ἀπέναντι ἀνθρώπου εὐρισκόμενοι, καὶ δὲν ἐσκέφθησαν, ὅτι ὁ ἐναγῆς δῆμιος τῆς Σιδαστείας ἦτο ἐξ ἐκείνων τῶν βδελυρῶν ἀντικειμένων, ἀπερ, μὴ ἔχοντα λαβὴν, μιαινόουσιν ὅθεν δῆποτε θιγόμενα· ὅτι ὁ Τιμοῦρ Λέγγ δι' οὐδενὸς ἄλλου ὀρισμοῦ ἡδύναντο ἀρκούντως νὰ χαρακτηρισθῇ, ἢ ὡς κατὰ πάντα ἀντάξιος διάδοχος τῆς βδέλλας ἐκείνης, ἥτις ἐκλήθη Τσιγγισχάν, καὶ ὅτι ἔπρεπε τὰ πάντα ν' ἀναμένωσι παρ' ἀνθρώπου γεννηθέντος μὲ κόμην πολιαν, παρ' ἡγεμόνος χωλαινέντος ἐν ἀποπειρᾷ ζωοκλοπῆς.

Διότι, μόλις ἰδὼν τὸ συγκινητικὸν θέαμα τῆς ἀθῆς παιδικῆς φάγαγος, προβαίνουσης ἐν ἄσμασι καὶ αἰνοῖς εἰς συνάντησίν του, ὁ Χωλὸς Μογγόλος ἐράβη εἰς ἀκράτητον γέλωτα, σαρκάζων τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς δειλῆς πόλεως, θέλων δὲ νὰ ἐμπαίξῃ τὴν εὐπιστίαν τῶν ἀδυνάτων πολιτῶν παρέχων αὐτοῖς ἐκπληξιν τόσον ἀπροσδόκητον ὅσον καὶ ὀδυνηράν, ἐφώρμησεν ὁ αἰσχρὸς βάρβαρος μετὰ τοῦ πυκνοῦ ἱππικοῦ του καὶ κατεπάτησε τ' ἀνύπνιστα θύματα. Οἱ αἰνοὶ καὶ τὰ ἄσματα διεκόπησαν πᾶραυτα, πεπνιγμένοι γόοι θανάτου ἠκολούθησαν, καὶ ἐκαλύφθη ὑπὸ μικρῶν πτωμάτων τὸ πεδῖον ὅθεν διέβη ὁ ἀποτρόπαιος Χωλός.

Πῶς ὅμως ἀπεδέχθησαν τὴν τοικύτην ἄκακτον

μαστον συμπεριφορὰν οἱ πολῖται, οἱ τόσον ἡμίγυμνοί καὶ πρόθυμοι εἰς ὑποδοχὴν; Μετεβλήθησαν εἰς ἀτόχηρμα τίγρεις μαυνομέναις, καὶ ἄσπλοι, περὶ οἷμα πετιθέντες κατὰ τοῦ ἐφίππου ἐχθροῦ, ἐπροξένησαν αὐτῷ ἀπίστευτον φθοράν, διὰ τῶν λίθων μόνων καὶ τῆς λύσσης τῶν καθηγμένων καρδιῶν τῶν μαχόμενων, καὶ ὀπισθοχωρήσαντες ἐκλείσθησαν ἐνὸς τῶν τειχῶν τῶν, ἀποφασισμένοι νὰ πολεμήσωσι.

Τότε ἡ ἄπαις πόλις ἀνέπεμψε ἀπεγνωσμένην γμοὺς σπαρρακτικούς, ἐκκωφεύοντας τὸν οὐρανὸν καὶ ἀπὸ τοῦ ὕψους τῶν μυρσινοστεφῶν πύργων τῆς αἰ ἀπέλπιδες μητέρες ξεσφενδόνιζον ἄρας καὶ λίκθους κατὰ τοῦ πολιορκούντος ἐχθροῦ. Οὐδὲν ἐκ τῶν μετασχόντων τῆς ἀπονενοημένης ἐκείνης ὑποδοχῆς παιδιῶν εἶχε διασωθῇ, καὶ μόνον ἀντικείμενα τῇ τρυφερότητος τῆς ποτὲ καλλιτέκνου ταύτης κοινῆς νίας, ἀπέμενον τὰ πενόμενα μικρὰ, ὑπὲρ ὧν ὁ Οὐρανὸς ἀνεδέχθη νὰ φροντίσῃ.

Αἱ σκιᾶί τῆς ἐσπέρας ἤρξαντο ἤδη συμπαύειν καὶ ὁ Τιμοῦρ ἀναπαυόμενος ἐν τῇ σκηνῇ τῆς ἐγγέλα ἔτι διὰ τὸ ἐπιτυχὲς κατάρθωμά του, σπιδίζων καὶ ἄλλα τερψιθίμα εἶδη βασάνων διὰ τῶν ἐν μικρῷ ὑποδουλωθησομένων, ὅτε θόρυβος παρατεταμένος συνετάραξε τὸν βάρβαρον στρατεύμα, καὶ τέσσαρες ἄνδρες εἰσελθόντες εἰς τὴν σκηνὴν του, ἐκόμισαν ἐπὶ τῶν βραχιόνων τῶν τὸν νεώτερον υἱὸν του, καταληφθέντα αἰφνιδίως ὑπὸ τρομακτικῶν σπασμῶν.

Ὁ Χωλὸς Ἡγεμὼν κατεπαράχθη ἐν μέσῳ τῶν βελόων του· ὁ υἱὸς οὗτος ἦτο τὸ προσφιλέστατον τέκνον του, ἐφ' οὗ ἐστήριζε τὰς καλλίστας τῶν ἐλπίδων του. Ἐντρομος ἔδραμε παρὰ τὴν στρωμνὴν ἐφ' ἧς ἀπέθηκαν αὐτόν, καὶ λαβὼν τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀγωνιῶντος ἐπὶ τῶν γονάτων του, τὸν ἐβόων· καὶ τὸν ἐκάλει μετὰ τοσαύτης τρυφερότητος, ὅσην ἔλεγες, ὅτι δὲν ἦτο αὐτὸς ὁ καταθραύσας πρὸ ὀλίγου μετὰ τῆς πλεον θηριώδους ἀναισθησίας τὰς καρπὰς χιλιάδων γονέων. Καὶ εἰς τὰς ἐπικλήσεις ἐκείνας ἤνοιγεν ὁ πάσχων τοὺς ὀφθαλμούς, πλὴν αἱ εἰσὶν εἶχον φρικωδῶς ἀναστραφῇ, καὶ μόνον κατέλειπε οἱ δολβοὶ ἐστρέφοντο ὅπως τὸν ἀτενίσωσιν ἐπὶ τὴν ν' ἀπαντήσῃ εἰς τοὺς θρήνους τοῦ ἀπέλπιτος πατρὸς, καὶ τὸ στόμα πλήρες αἱματώδους ἀφροῦ, ἐκμακτικῶς συσταλὲν πρὸς τὴν ἐτέραν τῶν παρὰ τὴν ἡδυνάτει ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς προσπαθείας τῶν οἱ δάκτυλοί του συσπεπνῶντο, ἄπαν δὲ τὸ σῶμα τοῦ ἐστρεβλοῦτο συστροφόμενον ἀλγεινῶς. Ἐν τῇ γαίᾳ ὥραις κατέστη ἀγνώριστος, ἀπόλεσας πᾶν ἄνθρωπινον ἐκ τῆς σφοδρότητος τοῦ πάθους.

Μάτην ἔκφρων ἡρώτα τὸ αἷτιον τῆς αἰφνιδίου ταύτης προσβολῆς· οὐδεὶς ἐκ τῶν συναθροισθέντων ἰατρῶν μὲλας τὰς ἐρεῖνας, κατάρθωσε νύστημα, καὶ ψῆ τὸ αἷτιον ἦ νὰ ὀνομάσῃ τὰ φρικωδῆς νόσημα, ὃ ἡγεμὼν ἐκείνος, πρὸ τοῦ ὁποίου τὰ πάντα ὑπέκειντο ὃ μὴ συνκινήσας ἐπὶ γῆς ἰσχὺν ἦν δὲν κατέβητο σκληρῶς ἐσπαράσσειτο συναισθανόμενος τὴν ἐδῶ μίαν του ἀπέναντι τῶν βουλῶν τῆς θείας δυναμείας. Διότι, θεὸς βεβαίως δυνάμεις ἐπληττε τὸ πρῶτον στερον τέκνον του, καὶ ἦν ἀκριβῶς ἡμέραν πρὸ

πᾶτες· γελῶν τὰ τέκνα ὀλοκλήρου πόλεως, καὶ ὁ
ἐπιτιμώμενος νὰ βασανίζῃ ἀσυνειδήτως τοὺς ἄλλους,
ἰδοκίμαζεν ἐν τῇ ἡττῇ του τὰς ὁδύνας ὅλων ὁμοῦ
τῶν γονέων οὓς ἠδίκησαν.

Ἐφ' ὅλην τὴν νύκτα διήρκεσεν ἡ ἀγωνία τοῦ ἱπθανάτου, καὶ ἦτο ἐλαφρόν τὸ μαρτύριον δι' οὗ υἱὸς τοῦ Τιμοῦρ ἐξηγόρασε τὴν αἰωνίαν σωτηρίαν, ἐποθανὼν περὶ τὴν πρωΐαν ἀγνὸς ἀκόμη, καὶ πρὶν μολυνθῆ ἐκ τῶν ἐγκλημάτων τοῦ πατρὸς του.

Τὴν ἐπαύριον ὁ Χωλὸς, βαρυπενθὴς ἀνῶρυε τά-
 φον ἐν μέσῳ τῶν πτωμάτων τῶν ἀθῶαν θυμάτων
 του, ἐν ᾧ ἐναπέθηκε τὸν ἴδιον υἱόν, καὶ ἐπ' αὐτοῦ
 ἀνέγειρεν ὑψηλὸν τύμβον, χονδροειδὲς καὶ ἀκαλλαι-
 σθητὸν ἱδρυμὰ μογγολικῆς τέχνης, πλὴν ἀρκούνης
 στερρὸν ὅπως ἐπὶ αἰῶνας διαμένῃ θριαμβευτικὸς
 μάρτυς τῆς ἀναποδράστου δίκης τῶν Οὐρανῶν· συ-
 ναθροίσας δὲ τὰ στρατεύματά του, παρῆλθε, καὶ
 ἄφηκε τὴν πόλιν ἐλευθέραν, ἀπολίσσας ἐκ τῆς λυ-
 πῆς πᾶσαν πρὸς θραύεβους καὶ αἵματα διαθέσειν,
 ἥ μὴ τολμήσας νὰ κακοურγήσῃ ἐπὶ πλεόν ἐκεῖ, ἐθῶ
 ἔδωκε σκληρὰν τὴν δίκην τοῦ ἀνομήματός του.

Τὸ ἐπισόδιον τοῦτο τῆς κατὰ τῶν παίδων ὁμο-
τητος τοῦ Τιμοῦρ Λέγγ, καὶ τῆς ὡς ἐκ θαύματος
διασώσεως τῆς Τοκάτης ἀπὸ τῆς γενικῆς καταστρο-
φῆς, διέφυγε τοὺς πλείστους τῶν ιστορικῶν, ἴσως
ἐπειδὴ οὐδεμία μάχη ἠκούσθη συναφθεῖσα ἐκεῖ,
καὶ θὰ εἶχεν ἤδη ἐντελῶς λησμονηθῇ, ἐὰν ἡ κανο-
νικὴς ἐκείνη ἐπιτάφιος πυραμὶς ἐπὶ τῆς ἰσοπεδω-
θείσης τῆς ὑποἰας κορυφῆς σαρκοβόρα ὄρνεα ἐκτίσαν
τὴν φωλεάν των, δὲν διεσώζετο μέχρι τῆς σήμερον
ἄκέραιον σῆμα παρὰ τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως, καὶ
ἐκαστος γενεὺς, διερχόμενος ἐκείθεν, δὲν διηγέτο εἰς
τὰ τέκνα του τὸ ἱστορικὸν αὐτοῦ, διακωλύων οὕτω
τὴν παραδόσιν, ἣν καὶ αὐτὸς παρὰ τῶν γονέων του
ἐλαβε.

✱ ✱ ✱

Συχνὰ ἐνθυμοῦμαι· τὸ ἐξέχον ὅπισθεν φράκτου φαῖν ἐκεῖνο μνημεῖον, ἐπὶ τῆς κυκλωτοῦς τοῦ ὁποῦ κορυφῆς ἐκράζεν ὁ νεκροβόρος θύας, οὐ τὸ ἀνάστατον λευκὸν πτέρωμα καὶ ἡ ἀποτρόπαιος ρυπαρότης σοὶ ἐνεποιοῦν τόσῃ ἐντύπωσιν, ὥστε πάντοτε μὲ ἡρώτας, πεποιθώς ἐπὶ τὴν ἐμπειρίαν τῶν δύο ἐτῶν ἅπερ πρὸ σοῦ διήνυσα ἐπὶ τοῦ κόσμου, τί ἦτο τὸ ὕψωμα ἐκεῖνο, μὴ ἀνεγερθὲν βεβαίως μόνον ἥπως χρησιμεύσῃ ὡς εὐάερος καὶ ὑγιεινὴ κατοικία διὰ τὴν οἰκογένειαν τοῦ εἰδεχθοῦς ὀρέν. Καὶ ἐγὼ σοὶ ἀπήντων, ὅτι ἦτο εἰς τάφος. Τόσον μόνον ἐγίνωσκον κατὰ τὴν ἡλικίαν ἐκείνην. Ἀλλὰ σὺ τὸ ἐλησμένους πάλιν, καὶ ἐξηκολούθεις ἐκάστοτε ἐρωτῶν, ὡς νὰ ἐμάντεις, ὅτι τὸ περιέργον αὐτὸ κτίσμα ἦτο μνημεῖον πολὺ σπουδαιότερον ἐνὸς ἀπλοῦ τάφου.

Τώρα, ὅτε εἶμαι εἰς θέσιν νὰ σοὶ παρέξω πλείονος πληροφορίας, πῶς εἶσαι ἀγνὴ σύμβουλε τῶν παιδικῶν μου ὀνείρων;

Εἰσαι ἰκεῖ, ὅπου θὲν ἔχει τις ἀνάγκη νὰ μαν-
θῇ, διότι βλέπει τὰ πάντα, καὶ γνωρίζεις πολὺ
πλεότερα ἐμοῦ.

Προσφέρω λοιπὸν καὶ ἐγὼ εἰς ἄλλα παῖδια τὴν
μικρὰν ταύτην ἱστορίαν τῶν παιδιῶν, καὶ ἀφιερῶ
αὐτὴν εἰς τὴν προσφιλεῖ μνήμην σου.

ΔΕΙΝΟΜΑΧΗ Ν. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΟΥ

ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ

Ἐκ τῶν ἀγγλικῶν ἐφημερίδων, ἡ μᾶλλον δια-
δομένη ἐῖνε τὰ Ἀἡμερήσια Νέα». Ἡ ἐφημερίς αὕτη
ὅμως, δὲν μεταχειρίζεται, ἵνα ἐλύσῃ τοὺς ἀναγνώ-
στας, τὰ μικρὰ τεχνάσματα ἐκείνα, ἅτινα ἐκθειά-
ζονται παρ' ἡμῖν· οὔτε ὀνόματα ἢ ψευδώνυμα τῶν
συγγραφέων, οὔτε βιβλία καὶ εἰκόνες καὶ βραβεῖα,
οὔτε σκανδαλώδη ἀνέκδοτα, οὔτε μυθιστορήματα
δι' ἐπιφυλλίδος. Ἔχει πλούτον πολιτικῶν, κοινω-
νικῶν, οἰκονομικῶν, βιομηχανικῶν φιλολογικῶν,
δικαστικῶν, ἐκκλησιαστικῶν εἰδήσεων, αἵτινες λαμ-
βάνονται καὶ συντάσσονται ἐν τῷ γραφεῖω, στοι-
χειοθετοῦνται δὲ ἐν τῷ τυπογραφεῖω ἀπὸ τῆς 2ας
μ. μ. μέχρι τῆς 9ης τῆς ἑσπέρας· ἔχει ἀγγελίας διὰ
δύο, τρεῖς ἢ καὶ πλέον σελίδας, παραγούσας πε-
ρίπου 125,000 φράγκα καθ' ἑβδομάδα· ἔχει τέσ-
σαρα Κ Ὑ ρ ι α ἄ ρ θ ρ α, τὰ ὅποια ἐκφράζουσι τὴν
γνώμην τῆς ἐφημερίδος περὶ τῶν σπουδαιότερων
γεγονότων, ἅτινα τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἐφέλκυσαν
περισσότερον τὴν προσοχὴν τοῦ διευθυντοῦ ἢ τῶν
συντακτῶν, οἵτινες συνεσκήφθησαν μετ' αὐτοῦ.

Διὰ πάντα ταῦτα ὁμῶς, ἀπαιτεῖται γραφεῖν ἐκ 40 προσώπων, καὶ 16 συντακτῶν κυρίων ἄρθρων, τῶν ὁποίων ἕκαστος λαμβάνει ἐτησίως ἀπὸ 700—μέχρι 1000 στερλινῶν, ἐκτὸς ἐκείνων οἵτινες πληρώνονται κατ' ἄρθρον.

Ἐκαστος τῶν συντακτῶν ὑποχρεοῦται νὰ γρά-
φῃ ἀνὰ ἓν ἄρθρον τὴν ἡμέραν· εἶνε ὅμως φανερόν ὅτι
γράφουσιν ὀλιγώτερον, διότι καὶ ὁ Διευθυντὴς γρά-
φει ἐνίοτε τοιαῦτα, καὶ πολὺ ὥραϊα.

Οἱ συντάχεται οὗτοι, οἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ ἐπι-
τελεῖον τῆς ἐφημερίδος, βιάσονται ἀλλήλους, τακτικῶς
καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῆς μιᾶς μέχρι τῆς δευτέρας
μετὰ μεσημβρίαν, ἵνα συσκεφθῶσι περὶ τῶν κυριω-
τέρων γεγονότων τῆς στιγμῆς, οὐχὶ μόνον πολι-
τικῶν καὶ κοινοβουλευτικῶν, ἀλλὰ καὶ θρησκευτι-
κῶν, ἠθικῶν, οἰκονομικῶν, κτλ. Τὰ ἄρθρα, ὅτινα
συμφωνοῦσι νὰ γράψωσιν ἐπὶ τοῦ μὲν ἢ τοῦ δὲ τῶν
γεγονότων τούτων, ἀποστέλλονται εἰς τὸν Διευθυ-
νὴν πρὸ τῆς ἑνάτης τῆς ἑσπέρας. Αἱ συζητήσεις
ὅμως τοῦ κοινοβουλίου ἢ καὶ μεταγενέστερα τηλε-
γραφήματα δυνατὸν ν' ἀπαιτήσωσιν ἕνα προτε-
θῶσι νέα ἄρθρα ἢ ἀντικαταστήσῃ τὰ ἔδη γραφέντα.
Τὰ ἄρθρα ταῦτα δὲ συντάχεται, ἐν ὃ Διευθυντῆς ἐπι-
φορτίζει, πρέπει νὰ ᾔηγε ἑτοιμος νὰ γράφῃ καθ' ἡ-
ώραν ὁ Διευθυντῆς τὸν εἰδοποιεῖ.

Ὁ Διευθυντής, οὐδέποτε ἐγκαταλείπει τὸ γρα-
φεῖον πρὶν τὸ φύλλον τεθῇ ἐπὶ τὸ πιστήριον, τοῦ-
τέστιν εἰς τὰς τρεῖς ἢ τὰς τέσσαρας τῆς πρωῒας.
Εἰς τὰς πέντε τῆς πρωῒας οἱ πωληταὶ μεταβαλίνου-
σι εἰς τὰ γραφεῖα τῆς διαχειρίσεως ἵνα ἀγοράσω-
σι τὸν ἀναγκαζιῶντα αὐτοῖς ἀριθμὸν φύλλον, καὶ

διανέμωσιν αὐτὰ εἰς τοὺς παρ' αὐτοῖς συνδρομητάς.

Τὸ γραφεῖον τῆς ἐφημερίδος οὔτε ἰγγράφει συνδρομητάς, οὔτε ἀποστέλλει φύλλα.

Τὰ κύρια ἄρθρα δὲν φέρουσι τίτλον . . . τοῦτο δὲ εἶνε εὐτύχημα. Βλέπετε πόσῃ γεννᾷ παρ' ἡμῖν στενοχωρίαν ὁ τίτλος. Ὑπάρχουσιν ὅμως τιτλοφόρα ἄρθρα, headed articles, ἀτινα δὲν πραγματεύονται γενικόν τι ζήτημα, ὡς τὰ κύρια ἄρθρα, ἀλλὰ εἰδικόν τι ἀντικείμενον, βουλευτικὴν τινα ἐκθεσιν, ἀνακάλυψιν τινὰ καὶ τὰ παρόμοια. Πληρόνονται πρὸς 5 ἀγγλικὰς λίρας τὴν στήλην . . . ἀλλ' οἱμοί!, ὅποια στήλη! . . .

Οὗτος εἶναι ὁ παλαιὸς τύπος τῆς παλαιᾶς ἀγγλικῆς ἐφημερίδος, τόπος ὃν τὰ «Ἡμερήσια Νέα» ἐφημερίς τῆς δεκάρας, διατηρεῖ ἀκέραιον. Ἡ σελὶς των—διὰ τοὺς μὴ ἰδόντας ποτὲ αὐτήν—ἔχει ὕψος τριῶν σπιθαμῶν καὶ πλατος δύο, εἶνε δὲ τὸ κείμενον διὰ στοιχείων κατὰ τὸ ἡμῖσι μικροτέρων τῶν ἑλληνικῶν ἐφημερίδων. Μετὰ τῶν ἀγγελιῶν καὶ λοιπῶν ἔχει ὀκτὼ σελίδας. Εἰς ἐκ τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν θὰ ἀπέσπα τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του ἐπὶ τῇ ἀπλῇ αὐτοῦ θέᾳ . . . Δὲν λέγω νὰ τὸ ἀναγνώσῃ, ἀλλ' ἡ ἀπλὴ ἰδέα τῆς ἀναγνώσεως ταύτης θὰ ἐβάρυνεν ἐπὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ καὶ θὰ τὴν ἐπνιγεν. Καὶ ὅμως, ἐν Λονδίῳ τὰ «Ἡμερήσια Νέα» εἶναι ἐκ τῶν σπουδαιτέρων πρωϊνῶν ἐφημερίδων, τῶν τηρουσῶν τὸν παλαιὸν τύπον. Παράδοξον, ὅτι τὸν τύπον τοῦτον ἐγκατέλειψαν οἱ «Καιροί» . . . οἵτινες εἶχον αὐτὸν ὡς ἰδιαιτέρον, ἕως οὐ διηύθυνε αὐτοὺς ὁ Δελάνης, ὁ λέγων ὅτι δὲν ἡδύνατο νὰ ἐξέλθῃ εἰμὴ διὰ τιθρίπου. Οἱ «Καιροί», σήμερον, δὲν ἔχουσιν εἰμὴ τρία κύρια ἄρθρα, τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον ὁμοιάζει μᾶλλον πρὸς ἡμερολόγιον, καὶ πλεῖστα τιτλοφόρα ἄρθρα τὰ ὅποια αἱ ἄλλαι ἐφημερίδες δὲν ἔχουσιν. Οἱ πωληταί, ἐν γένει, δὲν ἐκθίσουσιν αὐτοὺς· ὅτε δὲ ζητεῖτε τοὺς «Καιροὺς», οἱ πωληταὶ τοὺς λαμβάνουσι ἐκ τοῦ ὀπισθεν δωματίου τοῦ μαγαζίου των. Φαίνεται ἐφημερίς διατελοῦσα εἰς κατὰστασιν καταπτώσεως, τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι τυγχάνει ἥττον τῶν ἄλλων διαδεδεμένη.

Νομίζω ὅμως ὅτι ἀκριβὴ ἰδέαν τοῦ ἀγγλικοῦ βίου, ἰδίως ὑπὸ τὴν σθεναροτέραν αὐτοῦ ὄψιν, δὲν δύναται νὰ σχηματίσῃ ὁ μὴ ἀναγινώσκων τοὺς «Καιροὺς». Ὁ κ. Δελάνης, ὅστις, εἰς τοιαύτην περιωπὴν ἀνύψωσε τὴν ἐφημερίδα ταύτην, ἦτο διευθυντὴς πρώτης τάξεως. Ἀνῆκεν ὅλος εἰς τὴν ἐφημερίδα του. Μεισθωμένους συντάκτας δὲν εἶχε, ἢ εἶχεν ὀλίστους. Ἐζήτηε δι' ἐπιστολῶν—ἐν Λονδίῳ ἢ καὶ ἀλλοχοῦ—τὰ ἄρθρα αἵτινα τῷ ἐχρειαζόντο, πρὸς τῶν συγγραφέων του, δίδων τὸ θέμα, ἐνίοτε δὲ καὶ τὰς ἰδέας, ὅσῃ πλησιέστερον ἡδύνετο τῆς ὥρας τῆς ἐκτυπώσεως. Εἰς ταῦτα, νομίζω, ἐγκρίνεται, ὅλον τὸ μυστήριον τῆς ἐπιτυχίας τῆς ἐφημερίδος ταύτης ἐν χώρῃ ἐνθα τὸ κοινὸν ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ καὶ νὰ μελετήσῃ τὰ ἴδια αὐτοῦ συμφέροντα.

Τὸ ἀγγλικὸν κοινὸν οὐχὶ μόνον ἀγαπᾷ τοῦτο, ἀλλὰ θέλει νὰ τὸ ἠμύλησῃ περὶ τῶν πραγμάτων του μετὰ σοβαρότητος καὶ ἀντι σχεδαστικότητος

Δὲν ἤθελεν ὑποφέρει μίαν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς νὰ κατακοπῇ, νὰ μεταβληθῇ, νὰ τραπῇ εἰς ἄλλο γραφεῖον, ὅπως πράττουσιν αἱ πλεῖσται τῶν ἰταλικῶν ἐφημερίδων. Ὁ ἀγγλος ἀναγνώστης ἀποστέλλεται τὸ ἐπιτετηδευμένον τοῦ ὕψους καὶ τῆς ἰδέας ἀπαιτεῖ παρὰ τοῦ συγγραφέως τὸ humour, τὴν ὑπερβολικὴν ἐκείνην εὐφυΐαν ἥτις ἐμφυχεῖ τὰ πράγματα. Τὸ σῶμα—εὐγενὲς ὅμως καὶ λεπτὸν εἶναι ἀναπόφευκτον. Τὰ πάντα δέον νὰ λέγωνται καθαρῶς καὶ, καὶ καὶ ὅχι, ὅχι, καὶ τὴν σκάφην, σκάφην.

Οἱ δὲ συγγραφεῖς οὐδέποτε ὁμιλοῦσι περὶ ἄλλων. Καὶ περὶ ἄλλων προσώπων δὲν ὁμιλοῦσι εἰμὴ δι' ὅσα, ὑποχρεοῦνται νὰ παρατηρήσωσιν. Εἰς τὰ ἰδιαιτέρα δὲν ἀναμινύονται· εἰμὴ ὅταν πρόκειται περὶ μεγάλου κοιντοῦ συμφέροντος. Σκάνδαλα οὐδέποτε ἐγείρουσιν, εἰμὴ ἐπὶ τῇ ἀποφάσει νὰ ὑποστώσιν πάσας τὰς συνεπείας—αἵτινες δὲν συνίστανται εἰς ἀνάιμακτον μονομαχίαν, ἀλλ' εἰς ἐκατόνταδας τινὰς ἐνίοτε δὲ εἰς χιλιάδας στερλινῶν. Ὁ κ. Πάρκερ ζητεῖ παρὰ τῶν «Καιρῶν» ἀποζημίωσιν ἐκ 50,000 στερλινῶν—(1,223,000 φράγκων)—διότι ἐκατηγορήθη ὡς συνέννοχος δολοφονιῶν τινῶν λαθροσφῶν χώρων ἐν Ἰρλανδίᾳ· τὸ δὲ δικαστήριον θὰ ἐδίκαζεν αὐτῷ τὸ ποσὸν τοῦτο, ἐὰν ἀπεικινύετο ἡ διαβολή.

Ἡ ἐφημερίς, λοιπὸν, πρέπει εἶνε βεβαία περὶ πάντων ὅσα λέγει, ἐὰν δὲν θέλῃ νὰ διακινδυνεύσῃ αὐτὴν τὴν ὑπαρξίν· ὅταν δὲ εἶνε βεβαία, καὶ τὸ ἔγκλημα εἶναι μέγα, παρέχει δὲ τῆς φανεράς καταγγελίας μεγίστην εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίαν. Ὁ δειλὸς ὑπακινῆς, ὁ λόγος ὅστις πληγώνει καὶ κρύπτεται, εἶναι ἐλάττωμα τοῦ ὁποιοῦ ἡ ἀγγλικὴ δημοσιογραφία εἶναι ἐντελὲς ἀπηλλαγμένη. Ὁ δὲ ἄνθρωπος, ὁ ἐνοχος τοιαύτης χαμερπούς πράξεως, γίνεται καταπτυστος καὶ ἀπομακρύνεται τῇ κοινωνίᾳ. Ἀπασα ἡ ἀγγλικὴ ἀνατροπὴ τείνει εἰς τὸ νὰ πνίξῃ τὴν αἰσχρὰν ταύτην σποράν.

(Ἐκ τοῦ Ἰ. τ. λ. : κ. ο. θ.)

Νέον εἶδος μονομαχίας

Μονομαχία Μίαν παρίδοδος ἐγένετο ἐσχάτως ἐν Κανσὺς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Ὁ κ. Δαυίδ Κάρραϊ διευθυντὴς τοῦ Μεγάλου Ξενοδοχείου τῆς πόλεως, καὶ εἰς ἔμπορος ἵππων, κατοικῶν ἐν τῷ ξενοδοχείῳ, ὁ κ. Ἰάκωβος Δοναχὼ, ἐπιλονεύσας παλίντες χαρτὰ καὶ ἔμμελλον τὰ μονομαχήσωσιν, ὅτε ἕτερος (εἰς ἔμπορος ἐπὶ νίκη καὶ τοῖς συμβούλευσε νὰ μονομαχήσωσι κατὰ τὸν τρόπον τῶν ταύρων, συγκρουόμενοι τὰς κεφαλὰς των. Ἡ πρότασις ἐγένετο δεκτὴ καὶ ἀμέσως ἐτέθη ἐνέργειαν. Μετέβησαν εἰς τὴν ὁδὸν—ἐτοποθετήθησαν εἰς ἀπόστασιν τριάκοντα βηματῶν ἀπ' ἀλλήλων, καὶ ὥρμησαν εἰς κατὰ τοῦ ἀλλοῦ μὲ κεφαλὰς λαμβανόμενας.

Ἡ σύγκρουσις τῶν δύο κεφαλῶν ὑπῆρξε τόσο βίαια, ὥστε εἰς ἀσυνένοχος, ὅστις ἦτο πλησίον καὶ τὴν ἤκουσε προσέδραμε καὶ τοὺς διεχώρισε καθ' ἑν σιγῇ ἥτοι μὲν ὅσοι τὸν συγκροσθῶσιν καὶ δεύτερον.

Οἱ ἀντίπαλοι συνελήφθησαν καὶ ὠδηγήθησαν εἰς τὴν ἀστυνομίαν. Εἶχον δὲ ἀμρόσοι τὰς κεφαλὰς των σπθματωμένας, ὁ Κάρραϊ μάλιστα ἔφερε καὶ ἐλαφρὴν κάταγμα εἰς τὸ ὄφθαλμόν.